

PLAN KONT DLA BUDŻETU GMINY

A WYKAZ KONT konta bilansowe 133 – Rachunek bieżący budżetu 134 – Kredyty bankowe 135 - Rachunek środków na niewygasające wydatki 140 – Środki pieniężne w drodze 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych 224 – Rozrachunki budżetu 225 - Rozliczenie niewygasających wydatków 240 - Pozostałe rozrachunki 250 – Należności finansowe 260 – Zobowiązania finansowe 290 – Odpisy aktualizujące należności 901 – Dochody budżetu 902 – Wydatki budżetu 903 – Niewykonane wydatki 904 – Niewygasające wydatki 909 – Rozliczenia międzyokresowe 960– Skumulowane wyniki budżetu 961 –Wynik wykonania budżetu 962 – Wynik na pozostałych operacjach	konta pozabilansowe 991 – Planowane dochody budżetu 992 – Planowane wydatki budżetu 993 – Rozliczenia z innymi budżetami
---	--

B. ZASADY FUNCJONOWANIA KONT

Konto 133- „Rachunek bieżący budżetu”

Konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowym rachunku bieżącym budżetu gminy.

Zapisy księgowo na tym koncie dokonywane są wyłącznie na podstawie dowodów bankowych, w związku z czym zapisy na koncie 133 (obroty i salda) muszą być zgodne z zapisami w księgowości w banku. W razie stwierdzenia błędu w dowodzie bankowym, księguje się sumy zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240 – jako sumy do wyjaśnienia. Różnicę tę wyksięguje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na stronie **Wn** konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek bieżący budżetu, w tym również spływy dotyczące kredytu udzielonego gminie przez bank na rachunku bieżącym budżetu oraz wpływy kredytów przelanych gminie przez bank na rachunek bieżący budżetu gminy, w korespondencji z kontem 134.

Na stronie **Ma** konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku bieżącego budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego gminie przez bank na rachunku bieżącym budżetu (saldo kredytowe konta 133) oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego gminie przez bank na rachunek bieżący budżetu gminy, w korespondencji z kontem 134.

Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku bieżącego budżetu gminy.

Konto 133 może wykazywać saldo Wn i saldo Ma

Saldo Wn konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, a saldo Ma konta 133 kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego gminie przez bank na rachunku bieżącym.

Konto 134 – „Kredyty bankowe”

Konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych przez gminę na finansowanie budżetu i przelanych przez bank na rachunek bieżący budżetu.

Na stronie **Wn** konta 134 ujmuje się spłatę kredytu bankowego, w korespondencji z kontem 133 lub umorzenie kredytu przez bank w korespondencji z kontem 960.

Na stronie **Ma** konta 134 ujmuje się:

- kredyt bankowy na finansowanie budżetu gminy przelany na rachunek bieżący budżetu, w korespondencji z kontem 133,
- odsetki od kredytu bankowego doliczone przez bank do wysokości kredytu, w korespondencji z kontem 224; w momencie spłaty kredytu kwotę spłaconych odsetek przenosi się z konta 224 na konto 902.

Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan udzielonego gminie przez bank, lecz nie spłaconego przeznaczonego na finansowanie budżetu.

Konto 135 – „Rachunek środków na niewygasające wydatki”

Konto 135 służy do operacji pieniężnych na rachunku bankowym środków na niewygasające wydatki. Zapisy na koncie 135 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na stronie **Ma** kota 135 ujmuje się:

- wpływy środków pieniężnych na rachunek środków na niewygasające wydatki w korespondencji z kontem 133.

Na stronie **Ma** konta 135 ujmuje się:

- wypłaty z rachunku środków na niewygasające wydatki na pokrycie wydatków niewygasających w korespondencji z kontem 225.

Konto 135 może wykazywać saldo *Wn* oznaczające stan środków pieniężnych na niewygasające wydatki.

Konto 140 – „Inne środki pieniężne”

Konto 140 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze tj.;

- środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego,
- kwot wypłaconych przez inkasentów za pośrednictwem poczty lub bezpośrednio do banku z tytułu dochodów budżetowych, w przypadku potwierdzenia wpłaty przez bank w następnym okresie sprawozdawczym,
- przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym.

Stosownie do przyjętej techniki księgowania środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane bieżąco lub tylko na przełomie okresów sprawozdawczych.

Na stronie *Wn* konta 140 ujmuje się kwoty środków pieniężnych w drodze, a na stronie *Ma* wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bieżący budżetu.

Saldo *Wn* konta 140 oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Konto 222- „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Konto 222 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych.

Na stronie *Wn* konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 901.

Na stronie *Ma* konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek bieżący budżetu gminy, dokonane przez jednostki budżetowe, w korespondencji z kontem 133.

Ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych. W przyjętych zasadach księgowości – dochody jednostki budżetowej (Przedszkole Miejskie w Nowym Warpnie) ze względu na prowadzenie księgowości w całości w Urzędzie dochody wpływają bezpośrednio na rachunek bieżący budżetu gminy w korespondencji z kontem 901.

Konto 222 może wykazywać dwa salda.

Saldo *Wn* konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych przez jednostki budżetowe i objętych i objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nie przekazanych na rachunek bieżący budżetu.

Saldo *Ma* konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe na rachunek bieżący budżetu, lecz nie objętych okresowymi sprawozdaniami.

Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Konto 223 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te

jednostki wydatków budżetowych.

Na stronie *Wn* ujmuje się środki przelane z rachunku bieżącego budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133.

Na stronie *Ma* konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902.

Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przelanych na ich rachunki bieżące środków budżetowych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych.

Saldo *Wn* konta 223 oznacza stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych, lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych.

Konto 224 – „Rozrachunki budżetu”

Konto 224 służy do ewidencji wszelkich pozostałych rozrachunków dotyczących budżetu gminy, w szczególności:

- rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu gminy,
- rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów,
- rozrachunków z tytułu dotacji i subwencji,
- rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa,

Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwiać ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów.

Konto 224 może wykazywać dwa salda.

Saldo *Wn* konta 224 oznacza stan należności, a saldo *Ma* konta 224 stan zobowiązań budżetu gminy z tytułu pozostałych rozrachunków.

Konto – 225 „Rozliczenie niewygasających wydatków”

Konto 225 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki niewygasających wydatków.

Na stronie *Wn* konta 225 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie niewygasających wydatków jednostek budżetowych.

Na stronie *Ma* konta 225 ujmuje się wydatki zrealizowane przez jednostki budżetowe w korespondencji z kontem 904 oraz przelewy środków niewykorzystanych w korespondencji z kontem 135.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych im środków na realizację niewygasających wydatków.

Konto 225 może wykazywać saldo *Wn*, które oznacza stan nierozliczonych środków przekazanych jednostkom budżetowym na realizację niewygasających wydatków.

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Konto 240 służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222, 223, 224, 225, 250, 260.

Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów.

Konto 240 może wykazywać dwa salda.

Saldo *Wn* konta 240 oznacza stan należności, a saldo *Ma* konta 240 stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

Konto 250 – „należności finansowe”

Konto 250 służy do ewidencji należności zaliczanych do należności finansowych, w szczególności z tytułu udzielonych pożyczek.

Na stronie **Wn** konta 250 ujmuje się powstanie i zwiększenie należności finansowych, a na stronie **Ma** – ich zmniejszenie.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 250 powinna zapewniać możliwość ustalenia stanu należności z poszczególnymi kontrahentami według tytułów należności.

Konto 250 może wykazywać dwa salda. Saldo **Wn** oznacza stan należności finansowych, a saldo **Ma** stan nadpłat z tytułu należności finansowych.

Konto 260 – „Zobowiązania finansowe”

Konto 260 służy do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych.

Na stronie **Wn** konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie **Ma** ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 260 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

Konto 260 może wykazywać dwa salda. Saldo **Wn** oznacza stan nadpłaconych zobowiązań finansowych, a saldo **Ma** stan zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności.

Na stronie **Wn** konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności, a na stronie **Ma** wartość odpisów aktualizujących należności.

Saldo **Ma** konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Konto 901 – „Dochody budżetu”

Konto 901 służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Na stronie **Ma** konta 901 ujmuje się dochody budżetu gminy:

- na podstawie finansowych sprawozdań jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222,
- na podstawie sprawozdań innych organów, w korespondencji z kontem 224,
- inne zrealizowane dochody budżetowe, np. subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133,
- pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133,
- pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133,
- z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224,
- własne urzędu gminy, w korespondencji z kontem 133.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Saldo **Ma** konta 901 oznacza sumę dochodów budżetu gminy za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961.

Konto 902 – „Wydatki budżetu”

Konto 902 służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych budżetu gminy.

Na stronie **Wn** konta 902 ujmuje się wydatki:

- jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań finansowych, w korespondencji z kontem 223,
- realizowane z kredytu uruchomionego w formie realizacji zleceń płatniczych, w korespondencji z kontem 134.

Ewidencja szczegółowa do konta 902 powinna umożliwić ustalenie poszczególnych wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 903 – „Niewykonane wydatki”

Konto 903 służy do ewidencji niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych.

Na stronie **Wn** konta 903 ujmuje się wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych w korespondencji z kontem 904.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 903 przenosi się na konto 961.

Konto 904 – „Niewygasające wydatki”

Konto 904 służy do ewidencji niewygasających wydatków.

Na stronie **Wn** konta 904 ujmuje się:

- wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków, na podstawie ich sprawozdań budżetowych w korespondencji z kontem 225,
- przeniesienie niewygasających wydatków na dochody budżetowe.

Na stronie **Ma** konta 904 ujmuje się wielkość zatwierdzonych niewygasających wydatków.

Konto 904 może wykazywać saldo Ma do czasu zrealizowania planu niewygasających wydatków lub do czasu wygaśnięcia planu niewygasających wydatków.

Konto 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”

Konto 909 służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych.

Na stronie **Wn** konta 909 ujmuje się w szczególności - koszty finansowe przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek

Na stronie **Ma** konta 909 - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np. subwencje, dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego).

Ewidencja szczegółowa do konta 909 powinna umożliwiać ustalenia stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.

Konto 909 może wykazywać saldo Wn i saldo Ma.

Konto 960 – „Skumulowane wyniki budżetu”

Konto 960 służy do ewidencji stanu skumulowanych wyników budżetów jst.

W ciągu roku konto 960 przeznaczone jest do ewidencji operacji dotyczących zmniejszenia lub zwiększenia skumulowanych wyników budżetu jst.

W szczególności na stronie Wn lub Ma konta 960 ujmuje się pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, odpowiednio przeniesienie sald kont 961 i 962.

Konto 960 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma.

Saldo Wn konta 960 oznacza stan skumulowanego deficytu budżetu, a saldo Ma stan skumulowanej

nadwyżki budżetu.

Konto 961 – „Wynik wykonania budżetu”

Konto 961 służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, czyli deficytu lub nadwyżki.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie **Wn** konta 961 ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, w korespondencji z kontem 902, oraz niewykonanych wydatków, w korespondencji z kontem 903.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie **Ma** konta 961 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu, w korespondencji z kontem 901.

W ewidencji szczegółowej do konta 961 wyodrębnia się źródła zwiększeń i rodzaje zmniejszeń wyniku wykonania budżetu stosownie do potrzeb sprawozdawczości.

Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma . Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu, a saldo Ma stan nadwyżki.

W roku następnym pod data zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu , saldo konta 961 przenosi się na stan konta 960.

Konto 962 – „Wynik na pozostałych operacjach”

Konto 962 służy do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu.

Na stronie **Wn** konta 962 ujmuje się w szczególności koszty finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi.

Na stronie **Ma** konta 962 ujmuje się w szczególności przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego koszty przenosi się na stronę Wn konta 960, a przychody na stronę Ma konta 960.

KONTA POZABILANSOWE

Konto 991 – „Planowane dochody budżetu”

Konto 991 służy do ewidencji planu dochodów budżetu gminy oraz jego zmian.

Na stronie **Wn** konta 991 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające plan dochodów budżetu.

Na stronie **Ma** konta 991 ujmuje się planowane dochody budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające plan dochodów budżetu gminy.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Wn konta 991.

Konto 992 – „Planowane wydatki budżetu”

Konto 992 służy do ewidencji planu wydatków budżetu gminy oraz jego zmian.

Na stronie **Wn** konta 992 ujmuje się planowane wydatki budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane wydatki.

Na stronie **Ma** konta 992 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające stan wydatków budżetu. Saldo Wn konta 992 określa w ciągu roku wysokość planowanych wydatków budżetu gminy.

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Ma konta 992.

Konto 993 – „Rozliczenie z innymi budżetami”

Konto 993 służy do pozabilansowej ewidencji rozliczeń z innymi budżetami w ciągu roku, które nie podlegają ewidencji na koncie 224.

Na stronie **Wn** ujmuje się należności od innych budżetów oraz spłatę zobowiązań wobec innych budżetów.

Na stronie **Ma** konta 993 ujmuje się zobowiązania wobec innych budżetów oraz wpłaty należności otrzymane od innych budżetów.

Konto 993 może wykazywać dwa salda.

Saldo Wn oznacza stan należności od innych budżetów, a saldo Ma konta 993 – stan zobowiązań.

PLAN KONT DLA JEDNOSTKI BUDŻETOWEJ

A. WYKAZ KONT	
<p>Zespól 0 – „Majątek trwały”</p> <p>011 – Środki trwałe</p> <p>013 – Pozostałe środki trwałe</p> <p>014 – Zbiory biblioteczne</p> <p>015 – Mienie zlikwidowanych jednostek</p> <p>016 – Dobra kultury</p> <p>020 – Wartości niematerialne i prawne</p> <p>030 – Długoterminowe aktywa finansowe</p> <p>071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych</p> <p>072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych</p> <p>073 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe</p> <p>080 – Inwestycje (środki trwałe w budowie)</p> <p>Zespól 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”</p> <p>130 – Rachunek bieżący jednostki</p> <p>134 – Kredyty bankowe</p> <p>135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia</p> <p>137 - Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi</p> <p>139 – Inne rachunki bankowe</p> <p>140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne</p> <p>141 – Środki pieniężne w drodze</p> <p>Zespól 2 – „Rozrachunki i rozliczenia”</p> <p>201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami</p> <p>221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych</p> <p>222 – Rozliczenie dochodów budżetowych</p> <p>223 – Rozliczenie wydatków budżetowych</p> <p>224 – Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich</p> <p>225 – Rozrachunki z budżetami</p> <p>226 – Długoterminowe należności budżetowe</p> <p>228 - Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi</p> <p>229 – Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne</p> <p>231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń</p> <p>234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami</p> <p>240 – Pozostałe rozrachunki</p> <p>245 – Wpływy do wyjaśnień</p> <p>290 – Odpisy aktualizujące należności</p>	<p>Zespól 3 – „Materiały i towary”</p> <p>300 – Rozliczenie zakupu</p> <p>310 – Materiały</p> <p>Zespól 4 – Koszty wg. rodzajów i ich rozliczenie</p> <p>400 – Amortyzacja</p> <p>401 – Zużycie materiałów i energii</p> <p>402 – Usługi obce</p> <p>403 – Podatki i opłaty</p> <p>404 – Wynagrodzenia</p> <p>405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia</p> <p>409 – Pozostałe koszty rodzajowe</p> <p>410 – Inne świadczenia finansowe z budżetu</p> <p>411 – Pozostałe obciążenia</p> <p>490 – Rozliczenie kosztów</p> <p>Zespól 6 – „Produkty”</p> <p>640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów</p> <p>Zespól 7 – „Przychody i koszty ich uzyskania”</p> <p>700 – Sprzedaż produktów i koszt i wytworzenia</p> <p>720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych</p> <p>750 – Przychody finansowe</p> <p>751 – Koszty finansowe</p> <p>760 – Pozostałe przychody operacyjne</p> <p>761 – Pozostałe koszty operacyjne</p> <p>770 – Zyski nadzwyczajne</p> <p>771 – Straty nadzwyczajne</p> <p>Zespól 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”</p> <p>800 – Fundusz jednostki</p> <p>810 – Dotacje budżetowe płatności ze środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje</p> <p>840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów</p> <p>851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych</p> <p>860 – Wynik finansowy</p> <p align="center">1. Konta pozabilansowe</p> <p>980 – Plan finansowy wydatków budżetowych</p> <p>981 – Plan finansowy niewygasających wydatków</p> <p>982 – Plan wydatków środków europejskich</p> <p>983 – Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego</p> <p>984 – Zaangażowanie wydatków środków</p>

	europejskich przyszłych lat 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat
--	---

B. ZASADY FUNKCJONOWANIA KONT

Zespół 0 – „Majątek trwały”

Konta zespołu 0 „Majątek trwały” służą do ewidencji:

- rzeczowego majątku trwałego
- wartości niematerialnych i prawnych,
- finansowego majątku trwałego,
- umorzenia majątku,
- inwestycji.

Konto 011 – Środki trwałe”

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych służących działalności podstawowej jednostki oraz jej działalności finansowo-wyodrębnionej, które nie podlegają ujęciu na kontach 012, 013, 014 i 016.

Na stronie **Wn** konta 011 ujmuje się wszystkie zwiększenia, a na stronie **Ma** – wszelkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych (z wyjątkiem umorzeń, które ujmuje się na koncie 071)

Na stronie **Wn** konta 011 ujmuje się w szczególności:

- przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartości ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych,
- przychody środków trwałych nowo ujawnionych,
- nieodpłatne przyjęcie środków trwałych,
- środki przyjęte w leasing finansowy
- zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywanych na skutek aktualizacji ich wyceny.

Na stronie **Ma** konta 011 ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujmowane niedobory środków trwałych,
- zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić:

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych,
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
- ustalenie poszczególnych grup środków trwałych określonych przez GUS,
- należyte obliczenie umorzenia od środków trwałych podlegających umorzeniu.

Ewidencją obejmuje się wszystkie własne środki trwałe bez względu na to czy są używane, czy też uznane za czasowo lub trwale nieczynne i to znajdujące się zarówno w jednostce jak i poza nią (najem, dzierżawa).

Zwiększenie stanu środków trwałych następuje pod datą przyjęcia do używania z inwestycji, od dostawców lub innych jednostek przekazujących.

Zakupiony środek trwały zarówno nowy jak i używany wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, która obejmuje cenę zakupu pomniejszoną o rabaty i upusty, cło podatek akcyzowy i inne opłaty związane z zakupem (opłata skarbową opłata notarialna, podatek pcc), koszty transportu i wyładunku, koszty montażu, przystosowania i uruchomienia, podatek VAT niepodlegający odliczeniu, odsetki za zwłokę w spłacie zobowiązań dot. Nabycia.

Środki trwałe ujawnione w wyniku inwentaryzacji wycenia się wartości wynikającej z posiadanych dokumentów lub aktualnych cen a gdy ich brak zgodnie z komisyjnym ich oszacowaniem w cenie godziwej pomniejszonej o dotychczasowe zużycie.

Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe wprowadza się w wartości określonej w decyzji o przekazaniu, otrzymane od innych jednostek lub zakładów budżetowych w wartości początkowej z równoczesnym ujęciem na koncie 071 ich dotychczasowego umorzenia wykazanego przez dotychczasowego użytkownika, a środki otrzymane od innych podmiotów gospodarczych lub osób fizycznych wycenia się komisyjnie w aktualnej wartości rynkowej uwzględniając przy używanych, ich stopień zużycia.

Środki trwałe zużyte lub zniszczone stawia się w stan likwidacji sporządzając protokół uzasadniając przyczyny likwidacji, a także propozycje dotyczące sposobu likwidacji oraz zagospodarowania ewentualnych odpadów pozostałych po likwidacji.

Dowody przychodu i rozchodu środków trwałych jest dokument (faktura rachunek, akt darowizny, protokoły likwidacyjne itp.) Dla zawarcia pełnych danych o środku trwałym należy wystawić dodatkowy dokument na wzorze OT, LT i PT.

Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Konto 013 – „Pozostałe środki trwałe”

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych nie podlegających ujęciu na kontach 011, 014, 016 wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo-wyodrębnionej, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się wszystkie zwiększenia, na stronie Ma wszystkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu (z wyjątkiem umorzeń).

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności:

- środki trwałe przyjęte do używania z magazynu , z zakupu lub inwestycji
- nadwyżki środków trwałych w używaniu,
- nieodpłatne otrzymanie środków trwałych.

Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności:

- wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania,
- ujmowanie niedobory środków trwałych w używaniu.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić:

- ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania,
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej.

Konto 014 – „Zbiory biblioteczne”

Konto 014 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości zbiorów bibliotecznych bibliotek szkolnych, pedagogicznych oraz bibliotek publicznych.

Na stronie Wn konta 014 ujmuje się wszystkie zwiększenia, a na stronie Ma wszystkie zmniejszenia stanu i wartości początkowej zbiorów bibliotecznych (z wyjątkiem umorzenia).

Na stronie Wn konta 014 ujmuje się w szczególności:

- przychód zbiorów bibliotecznych pochodzących z zakupu lub nieodpłatnego otrzymania,
- nadwyżki zbiorów bibliotecznych.

Na stronie Ma konta 014 ujmuje się w szczególności:

- rozchód zbiorów bibliotecznych na skutek likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania,
- niedobory zbiorów bibliotecznych.

Przychody i rozchody zbiorów bibliotecznych wycenia się według cen nabycia.

Przychody z tytułu nieodpłatnego otrzymania lub nadwyżki wycenia się zgodnie z komisyjnym

oszacowaniem ich wartości.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 014 powinna umożliwić ustalenie osób odpowiedzialnych za stan poszczególnych zbiorów bibliotecznych z dalszym podziałem określonym w przepisach szczególnych.

Do podstawowych urządzeń ewidencji ilościowo-wartościowej zbiorów bibliotecznych należą:

- księgi inwentarzowe druków zwartych,
- księgi inwentarzowe wydawnictw periodycznych,
- księgi inwentarzowe dla poszczególnych zbiorów specjalnych (starodruków, wydawnictw kartograficznych, mikrofilmów, taśm video itp.).

Ponadto prowadzi się tak zwane księgi ubytków, w których rejestruje się wszelkie rozchody zbiorów bibliotecznych.

Konto 014 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan zbiorów bibliotecznych, znajdujących się w jednostce.

Konto 015 – „ Mienie zlikwidowanych jednostek”

Konto 015 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości mienia przejętego przez organ założycielski lub nadzorujący po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym, komunalnym lub innej podległej jednostce organizacyjnej (np. zakładzie budżetowym lub gospodarstwie pomocniczym).

Na stronie **Wn** konta 015 organ założycielski lub nadzorujący ujmuje w szczególności:

- wartość mienia przejętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej, według wartości wynikającej z bilansu zlikwidowanych jednostek lub przedsiębiorstw,
- korektę wartości mienia stanowiącą różnicę pomiędzy wartością mienia wynikającą z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki a wartością mienia przekazanego spółce, innej jednostce organizacyjnej lub sprzedawanego,
- wartość mienia zwróconego przez spółkę lub pozostającego po zlikwidowanej innej jednostce organizacyjnej, która zostaje przyjęta na stan składników majątkowych organu założycielskiego lub nadzorującego.

Na stronie **Ma** konta 015 organ założycielski lub nadzorujący ujmuje w szczególności:

- wartość mienia pozostającego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej, a przekazanego spółce, w wysokości wynikającej z umowy ze spółką, lub przekazanego jako udział Skarbu Państwa do spółki, wartość mienia sprzedanego lub przekazanego innym jednostkom,
- korektę wartości mienia stanowiącą różnicę pomiędzy wartością mienia wynikającą z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej a wartością mienia przekazanego spółce lub innym jednostkom.

Ewidencję szczegółową do konta 015 może stanowić bilans zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej wraz z załącznikami.

Konto 015 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan mienia zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub innej jednostki organizacyjnej według wartości wynikającej z bilansu tego przedsiębiorstwa lub jednostki, będącego w dyspozycji organu założycielskiego lub nadzorującego, a nie przekazanego spółkom, innym jednostkom organizacyjnym, albo też zagospodarowanego w inny sposób.

Konto 016 – „ Dobra kultury”

Konto 016 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości dóbr kultury.

Na stronie **Wn** konta 016 ujmuje się w szczególności:

- przychód dóbr kultury pochodzących z zakupu lub nieodpłatnie otrzymanych,
- nadwyżki

Na stronie **Ma** konta 016 ujmuje się w szczególności:

- rozchód dóbr kultury na skutek likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania,
- niedobory dzieł sztuki i eksponatów muzealnych.

Przychody i rozchody dóbr kultury wycenia się według cen nabycia.

Przychody z tytułu nieodpłatnego otrzymania lub nadwyżki wycenia się zgodnie z komisyjnym oszacowaniem ich wartości.

Ewidencja szczegółowa do konta 016 powinna umożliwiać ustalenie osób odpowiedzialnych za poszczególne dobra kultury.

Konto 016 może wykazać saldo Wn, które oznacza stan dóbr kultury znajdujących się w jednostce.

Konto 020- „Wartości niematerialne i prawne”

Konto 020 służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, do których zalicza się w szczególności programy komputerowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż 1 rok, nabyte spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo uzyskane za środki wydatkowane na wspólną inwestycję oraz inne nabyte prawa majątkowe.

Wartości niematerialne i prawne, których jednostkowa wartość początkowa przekracza kwotę ustaloną w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych umarza się stopniowo zgodnie z zasadami ustalonymi w ustawie. Pozostałe wartości niematerialne i prawne, których wartość jednostkowa jest mniejsza niż określona w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych finansuje się ze środków na wydatki bieżące i umarza jednorazowo, spisując całą wartość w koszty działalności operacyjnej w miesiącu przyjęcia do używania, zaś umorzenie księguje się na koncie 072.

Na stronie **Wn** konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie **Ma** – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych z wyjątkiem umorzenia księgowanego na koncie 071 i 072.

Ewidencja szczegółowa do konta 020 powinna umożliwić należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów lub osób odpowiedzialnych.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.

Konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”

Konto 030 służy do ewidencji finansowych składników majątku trwałego:

- akcji i udziałów w obcych podmiotach gospodarczych,
- akcji i innych długoterminowych papierów wartościowych, traktowanych jako lokaty o terminie wykupu dłuższym niż rok,
- udzielone pożyczki długoterminowe,
- innych finansowych składników majątku trwałego.

Nabyte lub powstałe aktywa finansowe ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich nabycia lub powstania wg ceny nabycia albo ceny zakupu. (za cenę nabycia uważa się wartość godziwą poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych przy uwzględnieniu kosztów transakcji, do których zaliczamy w szczególności prowizje maklerskie, opłaty giełdowe i inne związane z zawarciem transakcji, prowizje za doradztwo, podatki i opłaty wynikające z odrębnych przepisów).

Na dzień bilansowy długoterminowe papiery wartościowe i udziały wycenia się według cen nabycia , ale jeżeli nastąpiła trwała utrata ich wartości to zmniejsza się odpowiednio ich wartość dokonując odpisów różnicy w ciężar kosztów finansowych (Wn 751 Ma 073). Obligacje wycenia się w wartości nominalnej powiększonej o narosłe na ten dzień odsetki jeśli podlegają kapitalizacji (tj jeżeli wypłata odsetek następuje w okresie nie dłuższym niż 12 m-cy od dnia bilansowego, wówczas stanowią one krótkoterminowe aktywa finansowe i księgowane są Wn 140 Ma 750.)

Na stronie **Wn** konta 030 ujmuje się wszelkie zwiększenia aktywów finansowych mogą one występować w szczególności z tytułu:

- nabycia (w tym poprzez wniesienie) udziałów i akcji lub podwyższenia ich wartości w zamian za wkłady pieniężne lub wkłady niepieniężne (rzeczowe- tzw. aporty);
- podwyższenia kapitału zakładowego spółki, w której jednostka uprawniona posiada udziały

(akcje) z kapitału zapasowego lub rezerwowego spółki;

- przypisania odsetek od obligacji, jeżeli podlegają kapitalizacji i wypłata odsetek następuje w okresie dłuższym niż 12 miesięcy.

Na stronie **Ma**- wszelkie zmniejszenia stanu aktywów finansowych. Będą to w szczególności;

- wycofanie udziałów ze spółek kontynuujących działalność;
- uzyskanie w wyniku likwidacji spółki, w której jednostka posiada udziały (akcje), składników masy likwidacji lub upadłości;
- przekwalifikowanie obligacji z długoterminowych na krótkoterminowe aktywa finansowe;
- sprzedaż obligacji

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 030 powinna zapewnić ustalenie wartości poszczególnych składników finansowego majątku trwałego, według tytułów. Długoterminowe aktywa finansowe posiadane przez jednostkę podlegają corocznej inwentaryzacji w ostatnim dniu w roku, w sposób ustalony dla poszczególnych ich form w art.26 ustawy o rachunkowości.

W bilansie długoterminowe aktywa finansowe wykazuje się w wartości wynikającej z salda konta 030 skorygowanej o ewentualne saldo kota 073

Konto 030 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan finansowego majątku trwałego.

Konto 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych, określonych w przepisach do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z tytułu dokonanego umorzenia.

Stosuje się stawki wynikające z przepisów podatkowych. Odpisy umorzeniowe dokonywane są w korespondencji z kontem 400.

Umorzenie podstawowych środków trwałych nalicza się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ,w którym te środki przyjęto do użytkowania i do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie wysokości umorzenia z ich wartością początkową lub, w którym środki postawiono w stan likwidacji, sprzedano, przekazano nieodpłatnie.

Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych nalicza się według stawek wynikających z założonego okresu ich użytkowania, który jednak nie może być krótszy niż :

- od wartości oprogramowania komputerów i praw autorskich – dwa lata,
- poniesionych kosztów wartości zakończonych prac rozwojowych – trzy lata,
- od pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – pięć lat.

Przy aktualizacji wartości początkowej środków trwałych zmianie podlega też wartość dotychczasowego umorzenia poszczególnych środków trwałych przy zastosowaniu tych samych wskaźników przeliczeniowych

Na stronie **Ma** konta 071 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie **Wn** – wszelkie zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się według zasad podanych w wyjaśnieniach do kont 011 i 020.

Do kont 011, 020 i 071 można prowadzić wspólną ewidencję szczegółową.

Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do użytkowania, z tytułu dokonanego umorzenia. Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 401

Na koncie 072 ujmuje się umorzenie:

- 1) książek i innych zbiorów bibliotecznych,
- 2) środków dydaktycznych, w tym także środków transportu, służących do nauczania i

wychowania w szkołach i placówkach oświatowych, a w instytucjach kultury, także aparatury video, sprzętu nagłaśniającego, projektorów filmowych, filmowych stołów montażowych, magnetowidów studyjnych i instrumentów muzycznych,

- 3) odzieży i umundurowania,
- 4) mebli i dywanów,
- 5) inwentarza żywego,
- 6) pozostałych środków trwałych (wyposażenia) oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania.

Umorzenie tych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ustala się w pełnej ich wartości pod datą wydania do użytkowania.

Na stronie **Ma** konta 072 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie **Wn** – wszelkie zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu oddania do użytkowania.

Na stronie **Wn** konta 072 ujmuje się w szczególności:

- odpisy umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie,
- odpisy umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowiących niedobór lub szkodę.

Na stronie **Ma** konta 072 ujmuje się w szczególności:

- odpisy umorzenia nowych, wydanych do użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obciążające odpowiednie koszty,
- odpisy umorzenia dotyczące nadwyżek środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- odpisy umorzenia dotyczące nowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie.

Konto 072 może wykazywać saldo **Ma**, które wyraża stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do użytkowania.

Konto 073 – „odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Konto 073 służy do ewidencji odpisów z tytułu trwałej utraty wartości długoterminowych aktywów finansowych. Odpisów z tytułu trwałej utraty wartości dokonuje się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego.

Na stronie **Wn** konta księguje się w szczególności:

- przywrócenie uprzednio utraconej wartości długoterminowych aktywów finansowych,
- korektę ceny nabycia o uprzednio dokonany odpis z tytułu trwałej utraty wartości (w przypadku ich sprzedaży lub innej formy zmiany własności,
- przeniesienie odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości w przypadku przekwalifikowania długoterminowych aktywów finansowych do krótkoterminowych (**Ma** konta 140).

Na stronie **Ma** księguje się:

- odpis aktualizujący wartość długoterminowych aktywów finansowych na skutek trwałej utraty wartości.

Konto może wykazywać saldo **Ma**, które oznacza wartość odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe.

Konto 080 – „Inwestycje- (środki trwale w budowie)”

Konto 080 służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczania kosztów inwestycji na

uzyskane efekty. Do inwestycji zalicza się koszty poniesione na wytworzenie, nabycie i montaż własnych środków trwałych lub ulepszenie.

Koszty inwestycji obejmują wartość wszystkich zużytych do wytworzenia rzeczowych składników majątku i wykorzystanych usług obcych, wartość wynagrodzeń za pracę wraz z pochodnymi, wartość świadczeń nieodpłatnych oraz inne koszty dające się zaliczyć do wartości wytworzonych przedmiotów, w tym również:

- nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług ,
- naliczone za czas trwania inwestycji odsetki, prowizje i różnice kursowe od zaciągniętych przez inwestora pożyczek i zobowiązań służących sfinansowaniu zakupu lub budowy środków trwałych.

Do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności koszty:

- nabycia gruntów i innych składników rzeczowego majątku trwałego oraz koszty i montażu i budowy,
- opłaty z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie ich budowy,
- odszkodowania za dostarczenie obiektów zastępczych,
- założenie stref ochronnych i stref zieleni,
- dokumentacji projektowej inwestycji,
- pomiarów geodezyjnych, badań geologicznych i geofizycznych,
- przygotowania terenu pod budowę,
- poniesione w obcych środkach trwałych,
- ulepszenia już istniejących środków trwałych,
- zakup bądź wytworzenia,
- transportu i montażu,
- nadzoru autorskiego, inwestorskiego,
- prób montażowych,
- ubezpieczeń majątkowych,
- odsetek, prowizji z różnic kursowych od kredytów i pożyczek zaciągniętych na budowę,
- zagospodarowania pomelioracyjnego,
- przygotowania eksploatacji w tym szkolenia kadr do nowych inwestycji,
- nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług
- inne koszty bezpośrednio związane z inwestycją.

Na stronie **Wn** konta 080 ujmuje się w szczególności:

- poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym zakresie,
- poniesione koszty dotyczące przekazanych do montażu, lecz jeszcze nie oddanych do użytkowania maszyn, urządzeń itp., zakupionych od kontrahentów oraz wytworzonych w ramach własnej działalności gospodarczej,
- poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego,
- rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych, nad stratami inwestycyjnymi.

Na stronie **Ma** konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych, a w szczególności:

- środków trwałych,
- wartości niematerialnych i prawnych,
- wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych inwestycji,
- rozliczenie nadwyżki strat inwestycyjnych nad zyskami inwestycyjnymi,
- rozliczenie nakładów bez efektów (Ma k-to 800).

Koszty inwestycji, które nie dały efektu gospodarczego podlegają odpisaniu nie później niż do końca roku obrotowego, w którym ustalono, że inwestycja nie dała efektu lub że odstąpiono od jej kontynuowania na podstawie decyzji kompetentnych organów

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić co najmniej:

- wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- umożliwiający ustalenie źródeł finansowania inwestycji i wielkości zaangażowania środków, w tym otrzymanych od innych jednostek organizacyjnych,
- umożliwiający wycenę poszczególnych obiektów środków trwałych oraz tytułów wartości niematerialnych i prawnych.

Należy więc w ewidencji analitycznej wyodrębnić w szczególności:

- koszty bezpośrednie poszczególnych obiektów,
- koszty pośrednie wspólne dla całego zadania,
- koszty dotyczące wartości niematerialnych i prawnych.

Poniesione koszty pośrednie wspólne dla kilku obiektów (np.: dokumentacji, badań i pomiarów, opłat, założenia zieleni i nadzoru) rozlicza się na poszczególne obiekty w proporcji do sumy kosztów bezpośrednich poniesionych na poszczególne obiekty.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycji nie zakończonych.

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

Konta zespołu 1 ‘Środki pieniężne i rachunki bankowe’ służą do ewidencji:

- 1) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, przechowywanych w kasach,
- 2) krótkoterminowych papierów wartościowych,
- 3) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, lokowanych na rachunkach w bankach,
- 4) udzielonych przez banki kredytów w krajowych i zagranicznych środkach pieniężnych,
- 5) wszelkich innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Przy dokonywaniu rozliczeń pieniężnych należy kierować się zasadami określonymi w Zarządzeniu Prezesa NBP w sprawie form i trybu przeprowadzania rozliczeń pieniężnych za pośrednictwem banków.

Rozliczenia pieniężne w obrocie krajowym mogą być przeprowadzane w formie gotówkowej jak bezgotówkowej.

Rozliczenia gotówkowe przeprowadza się czekiem gotówkowym lub przez wpłatę gotówki na rachunek bankowy lub do kasy jednostki.

Rozliczenie bezgotówkowe przeprowadzane są w formie:

- polecenia przelewu,
- czeku rozrachunkowego potwierdzonego lub niepotwierdzonego.

Zadaniem kont zespołu 1 jest odzwierciedlenie operacji pieniężnych oraz obrotów i stanów środków pieniężnych oraz krótkoterminowych papierów wartościowych.

Konto 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów budżetowych objętych planem finansowym jednostki budżetowej.

Na stronie **Wn** konta 130 ujmuje się:

- wpływ środków budżetowych przekazanych przez dysponentów środków budżetowych wyższego stopnia, a przeznaczonych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym jednostki budżetowej oraz dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- wpływy środków budżetowych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych zgodnie z planem finansowym jednostki, w korespondencji z kontem 221 lub właściwym kontem przychodów zespołu 7 „Przychody i koszty ich uzyskania”,

- zwroty od dysponentów niższego stopnia środków na wydatki budżetowe niewykorzystanych do końca roku budżetowego,
- przypisane przez banki oprocentowanie środków na rachunku bieżącym.

Na stronie **Ma** konta 130 ujmuje się:

- zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki budżetowej, w tym również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych, w korespondencji z właściwymi kontami zespołu 1,2,3,4 lub 8.
Ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej może być też stosowana alternatywnie na kontach korespondujących z kontem rachunku bieżącego jednostki:
- okresowe przelewy dochodów budżetowych na rachunki dochodów urzędów skarbowych lub rachunek bieżący budżetu gminy, w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
- okresowe przelewy środków budżetowych dla dysponentów środków budżetowych niższego stopnie, w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych,
- przekazanie dotacji budżetowych,
- zwroty niewykorzystanych środków budżetowych na wydatki na rachunek bieżący budżetu

Zapisów na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych.

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czynności obrotów, co oznacza, że stosowana technika księgowości ma zapewnić możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych lub innych określonych w odrębnych przepisach. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.

Konto 130 mogą prowadzić również urzędy gmin, które nie posiadają w banku wyodrębnionego rachunku bieżącego jednostki budżetowej, a których wydatki i dochody realizowane są bezpośrednio z rachunku bieżącego gminy (W urzędzie jako jednostce w przypadku gminy Nowe Warpno nie zachodzi taka konieczność, gdyż jednostka posiada w banku wyodrębniony rachunek bankowy).

Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej.

Saldo konta 130 równe jest saldu sald wynikających z ewidencji analitycznej prowadzonej dla tych kont:

- 1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a nie wykorzystanych do końca roku,
- 2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane na rachunek dochodów budżetowych urzędu skarbowego lub rachunek bieżący budżetu gminy.

W okresie przejściowym, saldo konta 130 ulega likwidacji poprzez księgowanie:

- 1) przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych nie wykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
- 2) przelewu na rachunek urzędu skarbowego lub budżetu gminy dochodów budżetowych pobranych lecz nie przelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”.

Konto 134 – „Kredyty bankowe”

Konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych przeznaczonych na finansowanie działalności podstawowej i inwestycji, przelanych przez bank na rachunki bieżące lub inwestycyjne.

Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę kredytów, a na stronie Ma – kredyty udzielone jednostce przez bank i przelane na rachunek bieżący lub inwestycyjny.

Konto 134 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan kredytów udzielonych przez bank oraz przelanych na rachunki jednostki.

Konto 135 – „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Konto 135 służy do ewidencji środków specjalnego przeznaczenia poza środkami inwestycyjnymi.

Na koncie tym ujmuje się w szczególności:

- środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- środki funduszy celowych lub innych funduszy specjalnego przeznaczenia.

Podstawą rachunku funduszu celowego jest akt prawny powołujący dany fundusz.

Na stronie **Wn** konta 135 ujmuje się:

- wpływy środków na rachunki bankowe w wysokości równowartości odpisów na ZFŚS,
- przypisane odsetki od środków na rachunku,
- wpłaty darowizny pieniężnej na rzecz funduszu.

Na stronie **Ma** wpływy środków z rachunków bankowych w szczególności:

- przelewy na pokrycie zobowiązań z tytułu dostaw usług na rzecz działalności finansowanej z funduszu,
- przelewy z tytułu udzielonych pożyczek z ZFŚS na cele mieszkaniowe,
- przekazanie zobowiązań wobec budżetu (np.: z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych wobec ZUS i PFRON).

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 135 powinna umożliwić ustalenie stanu środków każdego wyodrębnionego funduszu.

Konto 135 może wykazywać saldo **Wn**, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

Konto 137 – Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”

Konto 137 służy do ewidencji środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi jeżeli środki te wpłynęły bezpośrednio na rachunek jednostki bo tak stanowi umowa międzynarodowa lub porozumienie. Środki te jednostka po otrzymaniu przekazuje do organu jst. I w organie środki te ewidencjonujemy na rachunku bankowym budżetu. W planie wydatków budżetu jst. Wyodrębnia je w układzie działów i rozdziałów wg programów finansowych z udziałem tych środków w części związanej z realizacją zadań jst.

Na stronie **Wn** konta ewidencjonuje się wpływ środków bezpośrednio od partnera zagranicznego (**Wn** 137 Ma 240), wpływ środków z budżetu jst. (**Wn** 137 Ma 228), naliczone przez bank oprocentowanie od środków na rachunku odprowadzane na rachunek budżetu.

Na stronie **Ma** konta ewidencjonuje się przekazanie środków do budżetu jst. (**Wn** 240 Ma 137), wypłaty na realizację programów i projektów finansowanych z tych środków.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie rodzaju środków na programy i projekty.

Konto 139 – „Inne rachunki bankowe”

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i inwestycyjne oraz specjalnego przeznaczenia.

W szczególności na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:

- akredytyw bankowych otwartych przez jednostkę budżetową,
- czeków potwierdzonych,
- sum depozytowych,
- sum na zlecenie.

Zapisy na koncie 139 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych.

Na stronie **Wn** konta 139 ujmuje się wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących oraz sum depozytowych i na zlecenie.

Na stronie **Ma** konta 139 ujmuje się wpływy środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także powinna zapewnić sprostowanie obowiązkom sprawozdawczym.

Konto 140 - „ Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”

Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, których wartość wyrażona jest zarówno w walucie polskiej, jak i walucie obcej, a także środków pieniężnych w drodze.

Na stronie *Wn* konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, a na stronie *Ma* – ujmuje się zmniejszenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych.

Nabyte w celu odsprzedaży **krótkoterminowe papiery wartościowe** wykazuje się w księgach według cen nabycia. Jeżeli w dniu bilansowym ceny nabycia są wyższe od możliwych do uzyskania w tym okresie cen sprzedaży (np. cen giełdowych) to wówczas wartość papierów wartościowych na dzień bilansowy ustala się według cen sprzedaży pomniejszonych o prowizje maklera i inne koszty powstające przy sprzedaży, a pozostałe z tego tytułu różnice zalicza się do kosztów finansowych.

Czeki obce, to środki płatnicze za pomocą których dłużnik spłacił swoje zobowiązanie i wobec tego w momencie przyjęcia czeku zmniejsza się należność od dłużnika. Czekami mogą być regulowane różne należności zarówno budżetowe, pozabudżetowe jak i działalności finansowanych z funduszy wyodrębnionych.

Otrzymane czeki rozliczeniowe obce przekazuje się do banku w celu ich wykupu z rachunku dłużnika i zarachowania wpływu środków na wskazany rachunek wierzyciela. Czeki obce ujmuje się w ewidencji w wartości nominalnej.

Weksel to złożone, według ściśle określonego wzoru, zobowiązanie do zapłaty oznaczonej osobie, w ustalonym miejscu i terminie sumy pieniężnej określonej w wekslu, albo przez wystawcę weksla, w przypadku weksla własnego, albo przez osobę przez niego wskazaną w przypadku weksla trasowanego.

Weksle obce ujmuje się na koncie 140 w wartości nominalnej, a ewentualne różnice z tytułu dyskonta odnosi się na przychody finansowe.

Konto 141 „Środki pieniężne w drodze”

Na koncie środki pieniężne w drodze służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze między kontami w różnych bankach na przełomie okresów sprawozdawczych.

ewidencja szczegółowa do konta 140 powinna umożliwić ustalenie:

- poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych,
- wyrażonego w walucie polskiej i obcej stanu poszczególnych krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych z podziałem na poszczególne waluty obce,
- wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym.

Konto 141 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Zespół 2 – „Rozrachunki i roszczenia”

Konta zespołu 2-użą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz roszczeń. Ponadto konta zespołu 2 służą do ewidencji rozliczeń środków budżetowych, wynagrodzeń, rozliczeń niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi.

Rozrachunki to należności i zobowiązania bezsporne, których tytuły i kwoty uznają zarówno wierzyciele jak i dłużnicy.

Roszczenia to należności kwestionowane przez kontrahentów, które w przypadku dochodzenia ich

drogą sądową stają się roszczeniami spornymi w dniu wniesienia pozwu do sądu.

Wynikające z ewidencji stany na kontach rozrachunkowych powinny być poddawane okresowej weryfikacji w celu ujawnienia i wyksięgowania należności i roszczeń oraz zobowiązań przedawnionych lub nieściągalnych.

Należności i roszczenia przedawnione, umorzone lub uznane za nieściągalne zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych, natomiast przedawnione zobowiązania do pozostałych przychodów operacyjnych za wyjątkiem związanych z działalnością finansową z funduszy specjalnych, które zalicza się odpowiednio na zwiększenie lub zmniejszenie właściwego funduszu oraz związanych z nierozliczoną działalnością inwestycyjną, które zalicza się na zwiększenie lub zmniejszenie kosztów inwestycyjnych.

Na należności gospodarki pozabudżetowej od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości należy utworzyć rezerwę w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych w wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem zgłoszonej likwidatorowi w postępowaniu upadłościowym.

Rezerwę tę tworzy się w wysokości wierzytelności określonej we wniosku powiększonej o wyłożone przez jednostkę koszty postępowania oraz należne odsetki za nieterminową regulację tej wierzytelności. Taką samą rezerwę tworzy się na należności i roszczenia kwestionowane przez dłużników (sporne) oraz na wątpliwe.

Inwentaryzację należności i zobowiązań należy przeprowadzać w ostatnim kwartale kończącym rok obrotowy w drodze pisemnego potwierdzenia salda przez kontrahenta.

Inwentaryzację należności i zobowiązań wobec pracowników i wobec osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej oraz osób fizycznych nie zobowiązanych do prowadzenia ksiąg przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników, natomiast pozostałe należności i zobowiązania inwentaryzuje się drogą uzyskania pisemnych potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach stanu.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 powinna umożliwiać wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz jeżeli dotyczą rozliczeń w walutach obcych- według poszczególnych walut. Ponadto w ewidencji szczegółowej należy uwzględnić potrzeby grupowania danych o stanie rozrachunków według tytułów określonych w bilansie jednostki, a także wymogi innej sprawozdawczości i rozliczeń podatkowych.

Konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Konto 201 służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek budżetowych, które ujmowane są na koncie 221.

Rozrachunki z dostawcami ewidencjonowane na tym koncie powstają w wyniku wykonania na rzecz jednostek różnego rodzaju dostaw, robót i usług, księguje się również zaliczki otrzymane od odbiorców.

Konto 201 ujmuje się przede wszystkim z tytułu:

- należności jednostek gospodarki pozabudżetowej za sprzedane wyroby, usługi, towary handlowe, materiały i inne składniki majątkowe,
- należności jednostek gospodarki pozabudżetowej od odbiorców i dostawców wynikające z prawomocnych tytułów egzekucyjnych,
- spłaty zobowiązań wobec dostawców,
- uznanych przez dostawców reklamacji jednostki,
- należnych kar i odszkodowań związanych z dostawcami,
- odpisów przedawnionych zobowiązań.

Konto 201 uznaje się w szczególności z tytułu:

- zobowiązań za zafakturowane dostawy i usługi,

- naliczonych odsetek umownych, za nieterminową zapłatę zobowiązań,
- otrzymanych zaliczek od odbiorców,
- wpłat należności od odbiorców za zrealizowane dostawy i usługi,
- umorzenia lub odpisania należności.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo **Wn** oznacza stan należności i roszczeń, a saldo **Ma** - stan zobowiązań.

Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Konto 221 służy do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy.

W urzędzie gminy ujmuje się także należności i wpłaty z tytułu podatków i opłat pobieranych przez jst. W księdze głównej jednostki zapisy te mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty).

Na stronie **Wn** księguje się przypisane należności z tytułu wymagalnych w danym roku dochodów budżetowych i zwrot nadpłat z tytułu dochodów nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu.

Na stronie **Ma** księguje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy uprzednio ustalonych należności oraz przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych.

Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 221 może wykazywać dwa salda; saldo Wn będące sumą poszczególnych należności z tytułu dochodów budżetowych oraz saldo Ma będące sumą poszczególnych zobowiązań z tytułu nadpłat dochodów budżetowych.

Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Konto 222 służy do rozliczenia jednostki budżetowej z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych. Na stronie **Wn** konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane na rachunek dochodów budżetowych urzędu skarbowego lub rachunek bieżący budżetu gminy, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie **Ma** konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań finansowych, zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800 Fundusz zasadniczy.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nie przelanych na rachunek dochodów budżetowych urzędu skarbowego lub rachunek bieżący budżetu gminy.

W okresie przejściowym saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek urzędu skarbowego lub budżetu gminy, dochodów budżetowych pobranych lecz nie przelanych do końca roku w korespondencji z kontem 130.

Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Konto 223 służy do rozliczenia jednostki budżetowej z tytułu zrealizowanych wydatków budżetowych. Na stronie **Wn** konta 223 ujmuje się:

- okresowe przelewy środków budżetowych dla dysponentów niższego stopnia na pokrycie ich wydatków budżetowych,
- przeniesienie na podstawie okresowych sprawozdań finansowych zrealizowanych w ciągu okresu wydatków budżetowych jednostki na konto 800 Fundusz jednostki,
- zwroty na rachunek dysponenta wyższego stopnia nie wykorzystanych do końca roku środków

otrzymanych na wydatki budżetowe własne i podporządkowanych dysponentów niższego stopnia.

Na stronie **Ma** księguje się:

- okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych od dysponentów wyższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych jednostki i dysponentów niższego stopnia,
- zwroty od dysponentów niższego stopnia środków nie wykorzystanych na wydatki budżetowe danego roku.

W urzędzie gminy na koncie 223 ujmuje się również operacje związane z przepływem środków europejskich w zakresie, w którym środki te stanowią dochody jst.

W ciągu roku konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan pozostałości środków budżetowych od dysponenta wyższego stopnia lecz nie wykorzystanych na pokrycie wydatków danej jednostki budżetowej lub nie przekazanych do podporządkowanych jej dysponentów niższego stopnia.

W okresie przejściowym saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu zwróconej dysponentowi wyższego stopnia sumy nie wykorzystanych do końca roku środków na wydatki.

Konto 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich.

Na stronie **Wn** konta 224 ujmuje się wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący oraz wartość płatności dokonywanych na rzecz beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, a na stronie **Ma** – wartość dotacji uznanych za prawidłowo wykorzystane i rozliczone lub zwróconych w roku ich przekazania, a także wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone w korespondencji z kontem 810.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji, wg jednostek oraz przeznaczenia dotacji, ustalenie zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich z podziałem na jednostki, którym je przekazano oraz przeznaczenie zaliczkowanych środków.

Saldo Wn konta oznacza wartość niewykorzystanych, nierozliczonych dotacji lub wartość dotacji należnych do zwrotu w roku, w którym zostały przekazane.

Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221.

Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetem państwa i budżetami gmin ze wszystkich tytułów.

Na koncie 225 w jednostce dokonuje się czynności objęte podatkiem od towarów i usług (VAT), konto to służy także do rozrachunków z urzędem skarbowym z tytułu Vat oraz do rozliczeń VAT naliczonego i VAT należnego także w ramach scentralizowanego rozliczenia podatku VAT dla całej jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto na koncie tym ewidencjonuje się należności od budżetu z tytułu dotacji, które przyznano, ale do końca roku nie wpłynęły na rachunek bieżący samorządowego zakładu budżetowego.

Na stronie **Wn** konta 225 ujmuje się w szczególności:

- wpłaty do budżetu z tytułu różnych podatków i opłat oraz ceł,
- należności od budżetu z tytułu funkcji płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych,
- wpłaty do budżetu nadwyżek środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych,
- przekazanie na rachunek bankowy nadwyżki VAT należnego nad podatkiem naliczonym lub podatku VAT należnego w całości wysokości, kompensata VAT naliczonego z VAT należnym w jednostkach budżetowych i samorządowym zakładzie budżetowym,
- VAT naliczony przy zakupie w przypadku jego rozliczenia z urzędem skarbowym,

- należności z tytułu nadpłat w rozliczeniach z budżetami oraz z innych tytułów określonych przepisami,
- zmniejszenie VAT należnego (na podstawie faktur korygujących).

Na stronie **Ma** konta 225 księguje się w szczególności:

- zobowiązania wobec budżetu z tytułu naliczonych podatków, opłat i ceł płaconych przez jednostkę,
- należny podatek od towarów i usług w jednostkach – naliczony w wystawionych fakturach zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych, jako zobowiązania wobec centralnego ośrodka rozliczeń VAT jst,
- przekazanie na rachunek bieżący jednostki budżetowej wydatków z rachunku bieżącego dochodów jednostki budżetowej lub z rachunku budżetu jst, kwoty VAT naliczonego kompensowanej z VAT należnym,
- wygaszanie na koniec roku należności samorządowej jednostki budżetowej z tytułu zwrotu nadwyżki VAT naliczonego nad VAT należnym powstałym w tej jednostce,
- kompensata VAT naliczonego z VAT należnym w zakładowym zakładzie budżetowym,
- zobowiązania z tytułu zaliczek na podatki pobrane przez jednostkę w imieniu budżetu.

Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie.

Konto 226 – „ Długoterminowe należności budżetowe”

Konto 226 służy do ewidencji:

- długoterminowych należności jednostek budżetowych podlegających zaliczeniu na dochody budżetowe.

Do długoterminowych należności budżetowych zalicza się należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin zapłaty ustalony w decyzji o ich powstaniu przypada na lata następne po roku, w którym dokonywane są księgowania.

Na stronie **Wn** konta 226 ujmuje się w szczególności:

- długoterminowe należności z tytułu przychodów przyszłych okresów, w korespondencji z kontem 840,
- przeniesienie należności krótkoterminowych z konta 221 na długoterminowe.

Na stronie **Ma** konta 226 ujmuje się w szczególności:

- przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w korespondencji z kontem 221.

Ewidencję analityczną prowadzi się wg dłużników od których te należności przysługują ze wskazaniem okresów wymagalności.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych należności budżetowych jednostek budżetowych.

Konto 228 – „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi

Konto 228 służy do ewidencji rozliczenia środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi (art. 5 ust. pkt.3 ustawy o finansach publicznych), innych niż środki europejskie.

Na stronie Wn konta ujmuje się okresowe lub roczne przeniesienie zrealizowanych wydatków w korespondencji z kontem 800, przekazanie innym jednostkom na pokrycie wydatków z tych źródeł w korespondencji z kontem 137.

Na stronie Ma konta ujmuje się wpływ środków z organu jst. na pokrycie wydatków w korespondencji z kontem 137.

Ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń środków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi w podziale na źródła ich pochodzenia.

Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Konto 229 służy do ewidencji innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązania podatkowych (np. ZUS, PFRON).

Na stronie **Wn** konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenia zobowiązań, a na stronie **Ma** – zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 229 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz instytucji, z którymi dokonywane są rozliczenia.

Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych do wynagrodzeń (np. wynagrodzenia za pracę na podstawie stosunku pracy, pracy nakładczej, umowy zlecenia, umowy o dzieło).

Do wynagrodzeń danego okresu zalicza się wynagrodzenia za czas przepracowany lub za pracę wykonaną w danym okresie oraz wypłacone nagrody, a także wynagrodzenia za czas choroby.

Na stronie **Wn** konta 231 ewidencjonuje się w szczególności:

- wypłaty wynagrodzeń i zaliczek na wynagrodzenia,
- wydanie zaliczonych do wynagrodzeń świadczeń w naturze lub wypłacenie za nie ekwiwalentów,
- potrącenia obciążające pracownika, dokonane z naliczonych na liście wynagrodzeń,
- wypłaty zasiłków ZUS naliczonych na liście wynagrodzeń,
- obciążenia z tytułu nadpłaty wynagrodzeń,
- odpisywanie zobowiązań przedawnionych.

Na stronie **Ma** księguje się przede wszystkim:

- naliczone wynagrodzenia obciążające koszty lub straty nadzwyczajne działalności eksploatacyjnej i inwestycyjnej względnie fundusze specjalne,
- naliczone wynagrodzenia pokrywane z sum na zlecenie,
- naliczone na listach wynagrodzeń zasiłki finansowane przez ZUS (rodzinne, chorobowe),
- ujęte w listach płac ekwiwalenty,
- wyksięgowanie roszczeń spornych dotyczących wynagrodzeń,
- przedawnione lub umorzone należności z tytułu wynagrodzeń

Do konta 231 prowadzi się ewidencję analityczną na imiennych kartach wynagrodzeń poszczególnych pracowników. Imienne karty powinny być prowadzone w sposób umożliwiający ustalenie podstawy do naliczeń, zasiłków, emerytur, rent oraz podatków i składek obciążających pracownika.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Konto 234 służy do ewidencji należności i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia np. należności z tytułu pobranych do rozliczenia zaliczek, oraz wydatków wyłożonych za pracowników np. za telefon , energię, transport oraz z tytułu udzielonych pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a także należności z tytułu niedoborów i szkód.

Na stronie **Wn** konta 234 księguje się w szczególności:

- wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia,
- zwrot wydatków dokonanych ze środków własnych pracownika, a związanych z działalnością jednostki,
- obciążenia za odpłatne świadczenia,
- należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- obciążenia z tytułu wydatków dokonanych za pracownika,
- należności z tytułu niedoborów i szkód oraz kar obciążających pracownika,
- spisane zobowiązania z tytułu przedawnienia.

Na stronie **Ma** ewidencjonuje się przede wszystkim:

- wpłaty należności od pracowników,
- uznania z tytułu wydatków pokrytych przez pracowników w imieniu jednostki,
- rozliczenie zaliczek i pożyczek,
- sporne należności skierowane na drogę sądową,
- odpisanie należności przedawnionych i umorzonych lub z których dochodzenia zrezygnowano ze względu na nieistotną wartość.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków.

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nie objętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko – i długoterminowych należności funduszy celowych.

Na stronie **Wn** konta 240 ujmuje się:

- udzielone pożyczki krótkoterminowe wraz z wymaganymi od nich odsetkami (z wyjątkiem udzielonych pracownikom, które ujmuje się na koncie 234),
- stwierdzone niedobory i szkody w składnikach majątkowych (w wartości początkowej),
- rozliczenie nadwyżek w składnikach majątkowych,
- wypłaty z sum na zlecenie, sum depozytowych oraz zwrot pozostałych sum na zlecenie,
- roszczenia sporne,
- należności wewnątrzzakładowe,
- odpisywanie zobowiązań przedawnionych,
- odprowadzenia różnych potrąceń z list płac,
- błędne obciążenia i korekty błędnych uznań dokonanych przez bank,

Na stronie **Ma** konta 240 ewidencjonuje się przede wszystkim:

- ujawnione nadwyżki składników majątkowych,
- dotychczasowe umorzenie niedoborów i szkód ,
- rozliczenie niedoborów i szkód majątkowych,
- wpłaty z tytułu zwrotu udzielonych pożyczek i należnych odsetek,
- zaciągnięte pożyczki krótkoterminowe wraz z odsetkami,
- zobowiązania z tytułu dokonanych potrąceń za list wynagrodzeń na rzecz różnych jednostek,
- wpływy sum depozytowych i na zlecenie,
- odpisanie zasądzonych lub oddalonych roszczeń spornych,
- odpisanie należności nieistotnych oraz roszczeń umorzonych lub przedawnionych,
- wpływy należności wewnątrzzakładowych,
- błędne uznania i korekty błędnych obciążeń bankowych.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Konto 240 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Konto 245 – „Wpływy do wyjaśnień”

Konto 245 służy do ewidencji wpłaconych a nie wyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 245 ujmuje się w szczególności:

- przeksięgowanie kwoty wyjaśnionych wpłat na konto ujmujące należności, których dotyczą wpłaty,
- zwroty kwot uznanych w toku wyjaśnienia za nienależne.

Na stronie Ma konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty niewyjaśnionych wpłat.

Ewidencje analityczną prowadzi się według poszczególnych niewyjaśnionych wpłat.

Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które wykazuje stan niewyjaśnionych wpłat.

Konto 290 – „ Odpisy aktualizujące należności”

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności wątpliwe i odsetek od należności przypisanych, a niewpłaconych.

Należności wątpliwe to takie co do, których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne. Dokumenty stanowiące podstawę księgowania odpisu aktualizującego powinny szczegółowo określać przesłanki jego dokonania (np. charakterystyka sytuacji finansowej dłużnika oraz przyczyn powstania zaległości w spłacie należności, ocena możliwości spłaty zaległych i bieżących należności) oraz opisem czynności podjętych dla ściągania należności. Odpisy aktualizujące należności (z wyjątkiem naliczonych odsetek od należności) zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewniać ustalenie odpisów aktualizujących od poszczególnych należności.

Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności oraz wartość należnych, a jeszcze niezapłaconych odsetek przez kontrahentów jednostki.

Zespół 3 – Materiały i towary”

Konta zespoły 3 służą do ewidencji:

- 1) zapasów własnych:
 - materiałów (konta 310 i 340),
- 2) rozliczenia zakupu materiałów i towarów oraz ewentualnie usług (konto 300).

Do materiałów zalicza się surowce i inne materiały podstawowe, półfabrykaty obcej produkcji, materiały pomocnicze, opakowania , paliwa, części zamienne maszyn i urządzeń, odpadki użytkowe.

Surowcem są również artykuły spożywcze zużywane do przygotowania posiłków w szkołach, żłobkach, przedszkolach.

Towary to rzeczowe składniki majątku nabyte w celu sprzedaży bez poddawania ich procesowi przetworzenia. Do towarów zalicza się również artykuły spożywcze zużywane do posiłków w stołówkach i bufetach.

Zakupione materiały i towary ujawnione w ewidencji wykazuje się w księgach rachunkowych według rzeczywistych cen zakupu (koszty ich zakupu zalicza się w całości do kosztów okresu, w którym je poniesiono).

Rozchód materiałów może być wyceniony według zasady „pierwsze przyszło – pierwsze wyszło” polegającej na wycenie rozchodów według ceny zakupu kolejnych dostaw, poczynając od dostawy nabytej najwcześniej.

Ewidencja szczegółowa do kont zespołu 3 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zapasów według miejsc ich znajdowania się i osób, które są za nie odpowiedzialne.

Konto 300 – „Rozliczenie zakupu”

Konto 300 służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów, robót i usług a w szczególności:

- wartości materiałów i towarów w drodze,
- wartości dostaw i usług nie fakturowanych.

Stosowanie konta 300 nie jest obowiązkowe.

Na stronie **Wn** konta 300 ujmuje się:

- faktury dostawców krajowych i zagranicznych łącznie z naliczonym podatkiem VAT oraz rachunki,
- podatek VAT, podatek akcyzowy, podatek importowy i cło pobierane przy imporcie.

Na stronie **Ma** konta 300 ujmuje się:

- wartość przyjętych dostaw i usług,
- naliczony podatek VAT do rozliczenia z urzędem skarbowym,
- naliczony w fakturach podatek VAT nie podlegający zwrotowi lub odliczeniu od podatku należnego obciążający właściwe koszty.

Konto 300 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan dostaw w drodze, a saldo Ma – stan dostaw lub usług nie fakturowanych.

Konto 300 wykorzystywane jest w jednostkach wyłącznie do wykazania stanu dostaw w drodze i dostaw nie fakturowanych na koniec okresu sprawozdawczego.

Konto 310 – „Materiały”

Konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałów służących do prowadzenia działalności znajdujących się w magazynach własnych i obcych, jak również we własnym lub obcym przerobie. Ewidencją konta 310 objęte są tylko środki żywnościowe zakupione do wytworzenia posiłków w przedszkolu miejskim oraz środki czystości do utrzymania higienicznych warunków w kuchni i stołówce przedszkolnej, ponadto opał służący do ogrzewania pomieszczeń. Pozostałe przychody i rozchody materiałów bieżąco(bezpośrednio po zakupie) odnosi się w ciężar właściwego konta kosztów.

Do konta 310 należy prowadzić ewidencję analityczną dostosowaną do potrzeb gospodarki materiałowej i umożliwiającą rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone im zapasy.

W ewidencji należy wyodrębnić materiały w poszczególnych magazynach. Ewidencję ilościowo-wartościową dla poszczególnych materiałów w magazynie prowadzi się na kartach ilościowych i ilościowo-wartościowych.

Ewidencję prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie obrotów oraz stanu zapasów na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Na stronie **Wn** konta 310 ujmuje się zwiększenie ilości i wartości stanu zapasów materiałów, a na stronie **Ma** jego zmniejszenia.

Konto 310 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan zapasów materiałów w cenach zakupu.

Konto 340 – „ Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów”

Konto 340 służy do ewidencji różnic pomiędzy ceną ewidencyjną materiałów, towarów i artykułów spożywczych ustaloną na poziomie cen zakupu, nabycia lub sprzedaży a ich rzeczywistą ceną zakupu lub nabycia.

Na stronie **Wn** konta 340 ujmuje się odchylenia debetowe i rozliczenie odchyleń kredytowych, a na stronie **Ma** – odchylenia kredytowe i rozliczenia odchyleń debetowych.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewniać co najmniej podział odchyleń na dotyczące materiałów, towarów i artykułów spożywczych.

Konto 340 może wykazywać saldo Wn i Ma, które oznacza stan odchyleń zapasów materiałów i towarów ujętych na kontach 310-330.

Zespół 4 – „ Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

Konta zespołu 4 służą do ewidencji :

- kosztów prostych w układzie rodzajowym,
- kosztów amortyzacji,
- rozliczenia kosztów i zmiany stanu produktów.

Nie księguje się na kontach tego zespołu:

- kosztów inwestycji lub wchodzących bezpośrednio w wartość majątku trwałego,
- kosztów działalności finansowej z funduszy specjalnych,
- kosztów operacji finansowych,
- pozostałych kosztów operacyjnych,
- kosztów związanych z usuwaniem szkód losowych i innymi stratami nadzwyczajnymi.

Konto 400 – „ Amortyzacja”

Konto 400 służy do ewidencji kosztów amortyzacji od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych.

Na stronie **Wn** konta 400 ujmuje się odpisy amortyzacyjne, a na stronie **Ma** przeniesienia kosztów amortyzacji na wynik finansowy.

Dla konta 400 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 400 odpowiada paragraf klasyfikacji budżetowej **472 z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”**

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji. Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 401 – Zużycie materiałów i energii”

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia: materiałów i wyposażenia oraz energii ponoszonych w podstawowej działalności operacyjnej i pomocniczej. Na tym koncie ujmuje się także równowartość Składników majątkowych, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości początkowej w miesiącu wydania do używania (Wn 401 Ma 072).

Na stronie **Wn** konta 401 księguje się w szczególności zużycie:

- materiałów wydanych (zakupionych) do działalności podstawowej i pomocniczej w tym także art. spożywczych,
- wyposażenia,
- opakowań,
- paliwa,
- części zapasowych maszyn i urządzeń, energii, opału,
- niedobory i szkody powstałe w wyniku błędnych pomiarów.

Na stronie **Ma** konta 401 ujmuje się w szczególności zmniejszenie poniesionych kosztów zużycia materiałów i energii oraz nadwyżki materiałów mieszczące się w granicach dopuszczalnego błędu pomiaru.

Dla konta 401 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 401 odpowiadają paragrafy klasyfikacji budżetowej **421, 422, 424, 426 z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”**

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów zużycia materiałów i energii. Saldo konta 401 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 402 – „Usługi obce”

Konto 402 służy do ewidencji kosztów usług obcych wykonanych na rzecz działalności operacyjnej. Koszty usług obcych ewidencjonuje się w cenie brutto zakupu ponieważ podatek VAT nie podlega odliczeniu.

Na stronie **Wn** konta 402 ujmuje się w szczególności koszty:

- remontów, napraw i konserwacji środków trwałych używanych przez jednostkę,
- usług spedycyjnych, składowania, transportu,
- pocztowe, łączności, bankowe, pralnicze, komunalne, z tytułu najmu i dzierżawy, z tytułu leasingu operacyjnego,, doradcze, tłumaczenia, informatyczne, telekomunikacyjne, utrzymania czystości i wywozu śmieci, ogłoszeń, archiwów.

Na stronie **Ma** konta księguje się zmniejszenie kosztów wynikające z faktur korygujących.

Dla konta 402 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 402 odpowiadają paragrafy klasyfikacji budżetowej **427, 428,430, 433, 434, 436, 438, 439,440 z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”**.

Konto 402 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo **Wn**, które wyraża wysokość poniesionych kosztów usług obcych. Saldo konta 402 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 403 – „Podatki i opłaty”

Konto 403 służy do ewidencji podatków i opłat o charakterze kosztowym.

Na stronie **Wn** konta 403 ujmuje się w szczególności:

- podatek akcyzowy,
- podatek od środków transportu, podatek od czynności cywilno-prawnych
- opłat o charakterze podatkowym (opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska, opłaty za ochronę środowiska i na rzecz PFRON),
- opłat: skarbowych, notarialnych, sądowych niezwiązanych z dochodzeniem roszczeń – które księguje się na koncie **761**, administracyjnych.

Na stronie **Ma** księguje się zmniejszenie naliczonych uprzednio podatków i opłat.

Dla konta 403 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 403 odpowiadają paragrafy klasyfikacji budżetowej **443, 447, 448 449, 450, 451, 452, 453, z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”**.

Konto 403 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo **Wn**, które wyraża wysokość poniesionych kosztów podatków i opłat. Saldo konta 403 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 404 – „Wynagrodzenia”

Konto 404 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń za pracę dla pracowników i innych osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło. Na koncie 404 księguje się zarówno wynagrodzenia zaliczane do osobowych, bezosobowych jak i do honorariów.

Na stronie **Wn** konta 404 ujmuje się kwotę wynagrodzeń brutto łącznie z wartością przysługujących świadczeń w naturze zaliczanych do wynagrodzeń. Na stronie **Ma** księguje się korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane wynagrodzenia brutto.

Dla konta 404 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 404 odpowiadają paragrafy klasyfikacji budżetowej **401, 404,**

409,410, 417 z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”.

Konto 404 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów wynagrodzeń. Saldo konta 404 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”

Konto 405 służy do ewidencji kosztów działalności operacyjnej z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników, osób zatrudnionych na umowę zlecenie, umowę o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Na stronie **Wn** konta 405 księguje się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń społecznych pracowników i podopiecznych,
- koszty z tytułu różnych świadczeń wypłacanych pracownikom, ale nie zaliczanych do wynagrodzeń lub uposażeń,
- zasądzone renty,
- naliczone w ciężar kosztów odpisy na ZFŚS oraz świadczenia urlopowe wypłacane nauczycielom,
- składki na Fundusz Pracy oraz PFRON,
- dopłaty do biletów, kwater, wyżywienia, stołówek,
- koszty szkoleń pokrywanych przez pracodawcę,
- wydatki związane z bhp i ochroną zdrowia (badania okresowe)
- inne świadczenia na rzecz pracowników i osób uprawnionych.

Na stronie **Ma** księgujemy zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.

Dla konta 405 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 405 odpowiadają paragrafy klasyfikacji budżetowej **302, 411, 412, 414,428, 444, 470 z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”.**

Konto 405 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń. Saldo konta 404 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Konto 409 – „Pozostałe koszty rodzajowe”

Konto 409 służy do ewidencji pozostałych kosztów działalności podstawowej.

Na stronie **Wn** konta 409 księguje się w szczególności:

- koszty ryczałtów dla pracowników za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych,
- koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych,
- koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- odprawy z tytułu wypadków przy pracy,
- koszty reprezentacji i reklamy,
- koszty przyjmowania gości krajowych i zagranicznych,
- wartość upominków i nagród rzeczowych służące reklamie,
- inne koszty.

Na stronie **Ma** konta księgujemy zmniejszenia uprzednio poniesionych kosztów.

Dla konta 409 prowadzi się ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków umożliwiającą sporządzenie sprawozdań finansowych, budżetowych i innych określonych w odrębnych przepisach. Dla konta 409 odpowiadają paragrafy klasyfikacji budżetowej **302, 430, 441, 442, 443, 461, 472 z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”.**

Konto 409 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych pozostałych kosztów rodzajowych. Saldo konta 409 przenosi się w końcu roku

obrotowego na konto 860.

Konto 410 – „Inne świadczenia finansowe z budżetu”

Konto 410 służy do ewidencji specyficznych kosztów podstawowej działalności operacyjnej jednostek budżetowych. Utworzenie odrębnego konta 410 jest potrzebne w celu ewidencji kosztów prezentowanych w pozycji BIX „Inne świadczenia finansowane z budżetu” rachunków zysków i strat. Na koncie 410 księguje się koszty świadczeń dla osób fizycznych i innych niż pracownicy jednostki, finansowanych z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Koszty księgowane na stronie Wn konta 410 obejmują w szczególności:

- świadczenia społeczne wypłacane w formie pieniężnej i rzeczowej,
- diety i koszty przejazdu radnych, posłów oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem organów stanowiących jst,
- nagrody, stypendia i inne świadczenia przyznawane dla osób niebędących pracownikami jednostki budżetowej ponoszącej koszty.

Na koncie 410 księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.

Dla konta 410 odpowiadają paragrafy: **303, 304, 311, 324, 325, 326, 413, 430 (usługi oświaty) z czwartą cyfrą „0” lub „7”, „8”, „9”**.

Saldo konta 410 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Konto 411 – „Pozostałe obciążenia”

Konto 411 służy do ewidencji specyficznych kosztów działalności urzędów jednostek samorządu terytorialnego. Utworzenie odrębnego konta 411 jest podyktowane potrzebą ewidencji kosztów prezentowanych w pozycji B.X „Pozostałe obciążenia” rachunków zysków i strat. Na koncie 411 księguje się koszty wynikające z realizacji specyficznych zobowiązań sektora finansów publicznych w stosunku do innych instytucji i organizacji. Na koncie 411 nie księguje się świadczeń dla osób fizycznych finansowanych z budżetu. Kary i odszkodowania księgowane na koncie 411 nie dotyczą jednostki budżetowej je wypłacającej tylko są realizacją zobowiązań Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego na rzecz osób prawnych i osób fizycznych. Koszty księgowane na stronie Wn konta 411 obejmują w szczególności:

- wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych,
- wpłaty gminy na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego, związków gmin,
- wpłaty jst do budżetu państwa,
- zwroty dotacji i subwencji otrzymanych w latach ubiegłych,

Na stronie Ma konta 411 księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.

Dla konta 411 odpowiadają paragrafy: 285, 290, 291, 293, 294, 297, 416, 459, 460.

Saldo konta 411 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Konto 490 – „Rozliczenia kosztów”

W jednostkach ewidencjonujących poniesione koszty tylko w układzie rodzajowym, ale część tych kosztów rozliczają w czasie, konto 490 służy do ujmowania:

- kosztów rozliczanych w innych okresach niż je poniesiono (w korespondencji z kontem 640),
- zmniejszeń rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rezerw tworzonych na koszty, (w

korrespondencji z kontem 640),

- kosztów zgromadzonych na koncie 700 oraz ewentualne koszty zakupu i sprzedaży towarów i materiałów ujęte na koncie 760.

Przez zmianę produktów rozumie się zwiększenie lub zmniejszenie sald na początku okresu następujących składników:

- rozliczeń międzyokresowych kosztów.

Saldo **Wn** konta 490 wyraża zmniejszenie stanu produktów, a saldo **Ma** zwiększenie ich stanu.

Na stronie Ma konta 490 ujmuje się poniesione koszty rodzajowe przypadające na przyszłe okresy, w korrespondencji z kontem 640.

Pod datą 31 grudnia saldo konta 490 przenosi się na konto 860 jako korektę kosztów poniesionych w okresie.

Przy sporządzaniu okresowych sprawozdań finansowych i obliczaniu wyniku za poszczególne miesiące lub kwartały zwiększenie lub zmniejszenie stanu produktów ustala się pozaksięgowo na podstawie obliczeń dokonanych o stany początkowe i końcowe odpowiednich kont zespołu 6.

W rachunku zysków i strat jednostki saldo konta 490 jest wykazane w grupie **A.II. „Zmiana stanu produktów”** – saldo **Wn** jako liczba ujemna (zmniejszenie stanu produktów), saldo **Ma** jako wartość dodatnia (zwiększenie stanu produktów)

Zespół 5 – „ Koszty według typów działalności i ich rozliczenie”

Konta zespołu 5 nie są prowadzone w jednostkach gdyż:

- charakter i rozmiary działalności nie wymagają ustalenia struktury kosztów poszczególnych typów lub odmian jej działalności, w tym także według miejsc ich powstania.

Zespół 6 – „Produkty”

Konta zespołu 6 służą do ewidencji przychodów, rozchodów i stanu produktów wytworzonych przez jednostkę w postaci wyrobów gotowych lub półfabrykatów, do ujęcia kosztów rozliczanych w innym czasie niż je poniesiono tj. do rozliczeń międzyokresowych kosztów.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów, ewidencjonowane na koncie 640 obejmują poniesione koszty przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe czynne) oraz rozliczne w kosztach danego okresu rezerwy na koszty, które będą poniesione w przyszłych okresach (rozliczenia międzyokresowe bierne).

Konto 640 – „Rozliczenie międzyokresowe kosztów”

Konto 640 służy do ewidencji kosztów rozlicznych w przyszłych okresach (rozliczenia międzyokresowe czynne) oraz prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy (rozliczenia międzyokresowe bierne).

Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują tę część kosztów poniesionych w danym okresie, która dotyczy działalności przyszłych okresów i wobec tego nie powinny one obniżać wyniku finansowego bieżącego okresu.

Do rozliczeń międzyokresowych czynnych kwalifikować można między innymi koszty:

- zakupu materiałów i towarów,
- większych remontów środków trwałych,
- podatku od towarów i usług naliczonego, a nie podlegającego odliczeniu od VAT należnego budżetowi,
- ubezpieczeń majątkowych, płatnych z góry na kilka okresów,
- opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,
- odpisów rocznych na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- pozyskania kredytów i pożyczek.

Rozliczenia międzyokresowe bierne, to utworzone rezerwy na koszty przyszłych okresów, którymi obciążono koszty działalności bieżącego okresu. Rezerwy na koszty przyszłych okresów ustala się w ich przewidywanej wysokości.

Rezerwy na koszty przyszłych okresów można tworzyć między innymi na przewidywane koszty:

- napraw gwarancyjnych produktów, na które udziela się dłuższych gwarancji,
- wynagrodzenia pracowników produkcyjnych przysługujących za okres urlopu.

Na stronie **Wn** konta 640 ujmuje się koszty proste i złożone poniesione w okresach sprawozdawczych, a dotyczące przyszłych okresów oraz koszty poniesione w okresie sprawozdawczym, w związku z którymi w poprzednich okresach dodano rozliczenia międzyokresowego kosztów (bierne).

Na stronie **Ma** konta 640 ujmuje się prawdopodobne zobowiązania przypadające na bieżący okres sprawozdawczy oraz zaliczenie do kosztów okresu sprawozdawczego kosztów poniesionych w okresach poprzednich.

Ewidencja szczegółowa do konta 640 powinna być prowadzona według tytułów rozliczeń międzyokresowych kosztów z podziałem na rozliczenia czynne i bierne. W ewidencji tej trzeba wyodrębnić rozliczane w czasie koszty zakupu i koszty pozyskania pożyczek.

Konto 640 może wykazywać dwa salda Wn wyraża koszty przyszłych okresów i jest ujmowane w aktywach bilansowych a saldo Ma stan prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Zespół 7 – „Przychody, dochody i koszty”

Konta zespołu 7 przeznaczone są do ewidencji związanych z działalnością podstawową:

- przychodów i kosztów ich uzyskania z tytułu sprzedaży produktów,
- przychodów i kosztów operacji finansowych
- dotacji i subwencji otrzymanych, które wpływają na wynik finansowy
- przychodów z tytułu finansowych dochodów budżetowych i operacji finansowych oraz kosztów operacji finansowych realizowanych przez jednostki budżetowe,
- pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych,
- podatków nieujętych na koncie 400

Za przychód uważa się:

1). należne bez podatku VAT kwoty za sprzedane produkty i towary, skorygowane o należne dopłaty oraz o udzielone rabaty itp. pomniejszone o należny podatek od towarów i usług,

2). kwoty należne z tytułu operacji finansowych takich jak ze sprzedaży papierów wartościowych, z posiadania udziałów w innych jednostkach, odsetki od należności i udzielonych pożyczek, a ponadto przychody z tytułu finansowych dochodów budżetowych (podatki, opłaty oraz zwroty wydatków z lat ubiegłych),

3). pozostałe przychody operacyjne, w tym przede wszystkim z tytułu sprzedaży materiałów, środków trwałych i inwestycji, odpisania zobowiązań przedawnionych, otrzymania odszkodowań i kar oraz darowizn środków obrotowych od innych podmiotów niż jednostki i zakłady budżetowe.

Do kosztów uzyskania przychodów księgowych na kontach zespołu 7 zalicza się:

- 1) wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu lub nabycia,
- 2) koszty operacji finansowych takich jak: wartość w cenie nabycia sprzedanych papierów wartościowych, odsetki od obligacji własnych, odsetki od zaciągniętych pożyczek, dyskonta przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe oraz odsetki za nieterminową spłatę zobowiązań,
- 3) pozostałe koszty operacyjne, w tym przede wszystkim wartość w cenach nabycia sprzedanych materiałów, odpisane należności przedawnione, umorzone i nieściągalne, zapłacone odszkodowania, kary i grzywny oraz przekazane darowizny środków obrotowych dla innych podmiotów niż jednostki i zakłady budżetowe.

Na kontach zespołu 7 nie księguje się przychodów i kosztów działalności finansowej funduszy specjalnych, które księguje się na kontach właściwych funduszy.

Ewidencję analityczną przychodów należy prowadzić z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych.

Konto 700 – „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”

Konto 700 służy do ewidencji:

- przychodów za sprzedaży wyrobów gotowych i półfabrykatów oraz wszelkiego rodzaju usług,
- kosztów wytworzenia sprzedanych produktów.

Na stronie **Wn** konta 700 księguje się koszt wytworzenia sprzedanych produktów, obejmujący:

- rzeczywisty koszt wytworzenia, za który uważa się również wartość produktów w cenach ewidencyjnych, skorygowaną o odchylenia od cen ewidencyjnych.

Na stronie **Ma** konta 700 ujmuje się przychody ze sprzedaży (w korespondencji z kontami zespołu 1 i 2 oraz ewentualnie o i 8 oraz 4).

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić podział sprzedaży dostosowany do zasad wymiarów podatków oraz należnych dotacji i subwencji jak też według ich przedmiotów i kierunków sprzedaży.

W końcu roku obrotowego przenosi się:

- przychody ze sprzedaży na stronę Ma konta 860,
- koszt sprzedanych produktów na stronę Wn konta 490, uznając konto 700.

Na koniec roku konto 700 nie wykazuje salda.

Konto 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”

Konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie **Ma** konta 720 księguje się w szczególności:

- wartość wszelkich należnych budżetowi podatków, składek, opłat, wpłat z samorządowych zakładów budżetowych oraz z tytułu zwrotu wydatków z lat ubiegłych,
- równowartość tych dochodów budżetu jst, które nie są ujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, bo wpływają bezpośrednio na rachunek budżetu w szczególności (subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa, udziału jst we wpływach z podatku dochodowego, dotacje celowe na zadania realizowane przez jst na podstawie porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego),

Na stronie **Wn** konta ujmuje się odpisy (zmniejszenia uprzednio ujętych) w dochodach budżetowych oraz na koniec roku przeniesienia salda na kt-to 860

Ewidencję analityczną przychodów ujmowanych na koncie 720 należy prowadzić uwzględniając podziałki klasyfikacji budżetowej. Ewidencja szczegółowa do konta powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych wg pozycji planu finansowego.

W zakresie podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetowych ewidencja szczegółowa jest prowadzona wg zasad rachunkowości podatkowej, natomiast w zakresie podatków pobieranych przez inne organy ewidencja szczegółowa musi być dostosowana do wymogów obowiązującej z tego zakresu sprawozdawczości. Prowadzona przez komórkę organizacyjną rachunkowość podatków i opłat stanowi integralną część ewidencji księgowej urzędu i wobec tego obroty i salda prowadzonych tam kont muszą znaleźć ujęcie na kontach księgi głównej i dzienniku urzędu będącego jednostką budżetową

Konto 750 – „Przychody finansowe”

Konto 750 służy do ewidencji przychodów z tytułu operacji finansowych niestanowiących dochodów budżetowych i kosztu operacji finansowych.

Operacje finansowe podlegające ewidencji na koncie 750 związane mogą być z:

- przenoszeniem prawa własności do akcji, obligacji, weksli i czeków obcych,
- różnicą wartości walorów finansowych wyrażonych w zagranicznych środkach płatniczych spowodowaną zmianą kursów poszczególnych dewiz,
- inwestowaniem własnych kapitałów w działalność innych jednostek,
- otrzymaniem lub płaceniem odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek.

Do przychodów z operacji finansowych zalicza się w szczególności przychody z tytułu:

- posiadania udziałów i akcji w innych jednostkach,

- sprzedanych papierów wartościowych,
- uzyskanych odsetek od pożyczek i należności,
- otrzymaniem dyskonta przy zakupie weksli i czeków obcych,
- oprocentowania lokat terminowych i środków na rachunkach bankowych.

Na koszty finansowe składają się przede wszystkim zapłacone odsetki, w tym także odsetki za zwłokę w zapłacie, prowizje od pożyczek, zapłacone dyskonto, wartość sprzedanych papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe walut obcych.

Ewidencja szczegółowa do konta 750 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych w zakresie:

kosztów operacji finansowych – zarachowane odsetki od pożyczek i odsetki za zwłokę od zobowiązań. Powinna wyodrębniać informacje w przekrojach koniecznych do sporządzenia planów oraz sprawozdań finansowych.

Na stronie **Ma** konta 750 księguje się w szczególności:

- przychody ze sprzedaży papierów wartościowych,
- dywidendy z udziałów w obcych podmiotach,
- otrzymane odsetki od dłużników oraz oprocentowanie naliczone przez banki od środków na bieżących rachunkach bankowych i od lokat terminowych,
- dyskonta przy nabyciu weksli i czeków obcych,
- dodatnie różnice kursowe walut obcych,
- przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału z Kont 201,221,225,229, 240
- zmniejszenia odpisów aktualizujących należności dotyczących przychodów finansowych,
- zmniejszenie odpisu aktualizującego dotyczącego finansowych aktywów trwałych.

Ewidencję analityczną do konta 750 należy prowadzić według podziałek klasyfikacji budżetowej, ewidencja powinna też zapewnić gromadzenie informacji o przekrojach koniecznych do sprawozdań finansowych.

W końcu roku przenosi się:

- przychody z tytułu operacji finansowych na stronę Ma konta 860.

Konto 751 – „Koszty finansowe”

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych. Na koszty finansowe składają się przede wszystkim naliczone wymagalne od jednostek odsetki w tym od kredytów, pożyczek i innych zobowiązań finansowych zaciągniętych przez urzędy jednostek samorządu terytorialnego na rzecz budżetu.

Na stronie **Wn** konta 751 księguje się koszty operacji finansowych a w szczególności:

- wartość sprzedanych udziałów, akcji i papierów wartościowych,
- odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki za zwłokę w spłacie zobowiązań z wyjątkiem obciążających inwestycji w okresie realizacji oraz ZFŚS,
- dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych,
- ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji,
- odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych,
- odpisy aktualizujące należności dotyczące przychodów finansowych.

Ewidencje analityczną należy prowadzić wg. Tytułów kosztów operacji finansowych, z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

Saldo konta 751 na koniec roku przenosi się na stronę Wn konta 860.

Konto 760 – „Pozostałe przychody operacyjne”

Konto 760 służy do ewidencji przychodów i kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na kontach 700, 720, 750.

Do pozostałych przychodów zalicza się w szczególności:

- 1) przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych,
- 2) otrzymane odszkodowania, kary i grzywny,
- 3) darowizny i nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe od innych podmiotów niż jednostki budżetowe i zakłady budżetowe,
- 4) nadwyżki środków obrotowych,
- 5) odpisane przedawnione zobowiązania,
- 6) związane z przypadkiem kaucji i wadium

Na stronie **Ma** konta 760 ujmuje się w szczególności:

- 1) przychody ze sprzedaży materiałów,
- 2) przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji,
- 3) przychody operacyjne, do których zaliczamy w szczególności odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, kary i grzywny, darowizny i nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe.

Konto 760 służy również do ewidencji zapisów uzupełniających dokonywanych na kontach zespołu 6 z tytułu zwiększeń lub zmniejszeń stanu produktów.

Na stronie **Ma** konta 760 (w korespondencji ze stroną **Wn** konta 490) ujmuje się zmniejszenie stanu produktów.

W końcu roku obrotowego przenosi się: na stronę **Ma** konta 860 –pozostałe przychody operacyjne, w korespondencji ze stroną **Wn** konta 760.

Ewidencję szczegółową do konta należy dostosować do potrzeb planowania , kontroli, sprawozdawczości i analizy z zaznaczeniem podziałek klasyfikacji budżetowej

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Konto 761 – „Pozostałe koszty operacyjne”

konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki

Na stronie **Wn** konta 761 ujmuje się:

- wartość ewidencyjną sprzedanych materiałów,
- pozostałe koszty operacyjne (np.: zapłacone kary i grzywny, odszkodowania, odpisane przedawnione należności odpisy aktualizujące należności od dłużników, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane środki obrotowe).

Konto służy ponadto do ewidencji zapisów uzupełniających związaną ze zmianą stanu produktów (w tym rozliczeń międzyokresowych kosztów).

Ewidencję szczegółową należy dostosować do potrzeb sprawozdawczości z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

W końcu roku obrotowego saldo konta 761 przenosi się na konto 860.

Konto 770 – „Zyski nadzwyczajne”

Konto 770 służy do ewidencji zysków nadzwyczajnych, czyli dodatnich skutków finansowych zdarzeń trudnych do przewidzenia, które wystąpiły poza działalnością operacyjną jednostki.

W szczególności na stronie **Ma** konta księgujemy przyznane lub otrzymane odszkodowania z tytułu wystąpienia zdarzeń losowych (np.: powodzi, pożaru, huraganu itp.)

W ewidencji szczegółowej zyski nadzwyczajne ujmuje się wg poszczególnych tytułów ich powstania.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przeksięgowuje się na stronę **Ma** konta 860.

Konto 771 – „Straty nadzwyczajne”

Konto 771 służy do ewidencji strat nadzwyczajnych, czyli ujemnych skutków finansowych zdarzeń trudnych do przewidzenia, które wystąpiły poza działalnością operacyjną jednostki.

Na stronie **Wn** konta 771 ujmuje się wszystkie poniesione straty nadzwyczajne do których zalicza się w szczególności szkody w aktywach obrotowych spowodowane zdarzeniami losowymi: (np.: powódź, pożar huragan, gradobicie oraz koszty usunięcia skutków tych zdarzeń). Straty ujmuje się w ewidencji w tym roku, w którym wystąpiły, jeżeli wiadomość otrzymano do dnia rzeczywistego zamknięcia

ksiąg rachunkowych.

W ewidencji szczegółowej straty ujmuje się wg poszczególnych tytułów ich powstania.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przeksięgowuje się na stronę Wn konta 860.

Zespół 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”

Konta zespołu 8 służą do ewidencji:

- funduszu jednostki – konto 800,
- równowartość dokonanych wydatków na inwestycje w jednostkach budżetowych oraz dotacje budżetowe przekazane przez jednostki budżetowe, a także wartość uznanych za rozliczone płatności z budżetu środków europejskich – konta 810
- rozliczenia wyniku finansowego w części pozostającej do podziału w gospodarstwach pomocniczych, oraz nadwyżki środków obrotowych zakładów budżetowych – konto 820,
- rezerw tworzonych w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych oraz przychodów przyszłych okresów – konto 840,
- funduszy specjalnego przeznaczenia:
 - a) zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – konto 851,
 - b) innych funduszy specjalnego przeznaczenia – konto 853,
 - c) funduszy mienie zlikwidowanych przedsiębiorstw – konto 855,
- ustalenie wyniku finansowego – konto 860,
- podatku dochodowego oraz wpłat z zysku gospodarstwa pomocniczego do budżetu – konto 870.

Konto 800 – „Fundusz jednostki”

Konto 800 służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki i ich zmian.

Na stronie Wn ujmuje się zmniejszenia funduszu, a na stronie Ma – jego zwiększenia.

Na stronie **Wn** ujmuje się w szczególności:

- 1) przeksięgowanie w roku następnym, pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860,
- 2) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222,
- 3) przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego, dotacji z budżetu uznanych za wykorzystane, płatności z budżetu środków europejskich uznanych jako rozliczone i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycję z konta 810,
- 4) Wartość nieumorzoną rozchodowanych środków trwałych na skutek zużycia, przekazania nieodpłatnego lub sprzedaży – Ma konta 011
- 5) różnice aktualizacji środków trwałych, - konto Ma 011,
- 6) Zwiększenie wartości dotychczasowego umorzenia związane z podwyższeniem wartości początkowej środków trwałych w wyniku aktualizacji,
- 7) wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych podstawowych środków trwałych i inwestycji – konto Ma 080,
- 8) pasywa przejęte od zlikwidowanych jednostek.

Na stronie **Ma** konta 800 ujmuje się w szczególności:

- 1) przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860,
- 2) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania finansowego, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223 oraz wydatków ze środków europejskich z konta 227,
- 3) okresowe lub roczne przeniesienie zrealizowanych wydatków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi z konta 228,
- 4) wpływ dotacji i środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji,
- 5) różnice z aktualizacji środków trwałych,

6) nieodpłatne otrzymanie środków trwałych i inwestycji.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 800 powinna zapewnić możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Saldo konta 800 oznacz stan funduszu jednostki.

Konto 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”

Konto 810 służy do ewidencji :

- 1) dotacji przekazanych z budżetu na finansowanie działalności podstawowej (dotacje podmiotowe i przedmiotowe) gospodarstw pomocniczych i zakładów budżetowych,
- 2) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone,
- 3) dotacji celowych z budżetu na finansowanie inwestycji zakładów budżetowych,
- 4) innych dotacji przekazywanych z budżetu,
- 5) równowartości dokonanych wydatków na inwestycje w jednostce.

Na stronie **Wn** konta 810 ujmuje się dotacje przekazane przez jednostkę na finansowanie środków obrotowych i inwestycji oraz inne dotacje przekazane z budżetu, wykorzystanie środków budżetowych na finansowanie inwestycji jednostki, a także wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone.

Na stronie **Ma** konta 810 ujmuje się zwroty dotacji przekazanych w tym samym roku budżetowym oraz przebieganie w ciągu roku obrotowego na konto 800 stanu dotacji przekazanych.

Ewidencję analityczną do konta 810 należy prowadzić według podziałek klasyfikacji i jednostek, którym dotację przekazano i przeznaczenia dotacji.

Konto 840 – „ Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Konto 840 służy do ewidencji:

- 1) rezerw tworzonych w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych na znane jednostce ryzyko, grożące straty,
- 2) przychodów przyszłych okresów (np. opłat pobranych w bieżącym roku na poczet przychodów z działalności realizowanej w przyszłych latach i wymagalnych odsetek od należności),
- 3) przypisanych na koncie 226 długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 4) zaliczek i przedpłat stanowiących co najmniej 50% wartości dostaw lub usług przed wydaniem towarów lub wykonaniem usługi.

Na stronie **Ma** ujmuje się utworzenie i zwiększenie rezerwy na przyszłe zobowiązania oraz naliczone przychody dotyczące działalności przyszłych okresów, a także przyznane odszkodowanie na pokrycie strat spowodowanych zdarzeniami losowymi, a na stronie **Wn** – zarachowanie przyjętych z góry wpłat z poprzedniego okresu do przychodów bieżącego okresu sprawozdawczego, zarachowanie do zysków nadzwyczajnych wpłaconego odszkodowania na pokrycie skutków zdarzenia losowego, rozwiązanie rezerwy wobec zobowiązania, którego dotyczyła,

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 840 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu:

- 1) rezerwy oraz przyczyn jej zwiększeń i zmniejszeń,
- 2) rozliczeń międzyokresowych przychodów z poszczególnych tytułów oraz przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń.

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Konto 851 – „ zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”

Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych tworzonego na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzy się przede wszystkim z:

- odpisów obciążających koszty działalności jednostki,
- odsetek naliczonych od środków tego funduszu ulokowanych na rachunkach bankowych,
- odsetek od udzielonych pożyczek na cele mieszkaniowe,
- dobrowolnych wpłat, darowizn oraz zapisów osób fizycznych i prawnych,
- nie wykorzystanych środków zakładowego funduszu nagród w jednostkach budżetowych,
- opłat osób i jednostek korzystających z zakładowej działalności socjalnej,
- dochodów z tytułu sprzedaży, dzierżawy i likwidacji środków trwałych służących działalności socjalnej zakładu pracy w części nie przeznaczony na odtworzenie zakładowych obiektów socjalnych,

Środki pieniężne zakładowego funduszu świadczeń socjalnych gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym ewidencjonuje się na koncie 135.

W ramach prowadzenia działalności socjalnej w niewielkich rozmiarach i korzystanie wyłącznie z usług innych specjalistycznych jednostek ewidencję szczegółową ogranicza się do gromadzenia danych dostosowanych do sprawozdawczości oraz do potrzeb wewnętrznych w zakresie planowania i gospodarowania środkami tego funduszu.

Saldo Ma konta 851 oznacza stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych będącego w dyspozycji jednostki.

Konto 860 – „Wynik finansowy”

Konto 860 służy do ustalenia na koniec roku obrotowego wyniku finansowego jednostki.

W końcu roku obrotowego jednostka ujmuje na stronie **Wn** konta 860 sumę:

- 1) poniesionych kosztów, w korespondencji z kontem 400, 405 i 409,
- 2) zmniejszeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w korespondencji z kontem 490,
- 3) wartości sprzedanych materiałów w cenie zakupu lub nabycia, w korespondencji z kontem 761,
- 4) dotacji przekazanych na sfinansowanie działalności podstawowej samodzielnie bilansujących oddziałów, w korespondencji z kontem 740,
- 5) kosztów operacji finansowych, w korespondencji z kontem 751,
- 6) strat nadzwyczajnych z kontem 771.

Na stronie **Ma** konta 860 ujmuje się w końcu roku obrotowego sumę:

- 1) uzyskanych przychodów, w korespondencji z kontem 700,
- 2) przychodów z tytułu dochodów budżetowych w korespondencji z kontem 720,
- 3) przychodów finansowych w korespondencji z kontem 750,
- 4) pozostałych przychodów operacyjnych w korespondencji z kontem 760,
- 5) zyski nadzwyczajne w korespondencji z kontem 770,
- 6) zwiększeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w3 korespondencji z kontem 490,
- 7) dotacji otrzymanych na finansowanie działalności podstawowej, w korespondencji z kontem 740.

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego, wynik finansowy jednostki, saldo Wn – stratę netto, saldo Ma - zysk netto. Saldo przenoszone jest w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800.

KONTA POZABILANSOWE

Konto 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”

konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie **Wn** konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego korekty.

Na stronie **Ma** ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych;
 - 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym;
 - 3) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.
- Ewidencja szczegółowa do konta jest prowadzona w szczególowości planu finansowego wydatków budżetowych. Konto 980 nie wykazuje na koniec roku salda .

Konto 981 – „Plan finansowy niewygasających wydatków”

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Na stronie **Wn** konta 981 ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych. Na stronie **Ma** konta 981 ujmuje się:

1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych;

2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.

Ewidencję szczegółową prowadzi się w szczególowości planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych. Konto 981 nie powinno wykazywać salda na koniec roku.

Konto 982 – „Plan wydatków środków europejskich”

Konto 982 służy do ewidencji kwot ujętych w planach wydatków środków europejskich dysponenta środków budżetowych.

Na stronie **Wn** konta 982 księguje się kwoty zatwierdzonego planu wydatków środków europejskich oraz jego zmiany, z tym że zwiększenia zapisem dodatnim a zmniejszenia zapisem ujemnym.

Na stronie **Ma** księguje się równowartość zrealizowanych wydatków środków europejskich, wartość niezrealizowanych i wygasłych wydatków.

Ewidencja szczegółowa do konta 982 powinna być prowadzona w szczególowości podziałek planu finansowego.

Konto 983 – „Zaangażowanie wydatków środków europejskich rok bieżącego”

Konto 983 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich danego roku budżetowego.

Na stronie **Wn** konta ujmuje się wartość zrealizowanych wydatków środków europejskich w danym roku budżetowym.

Na stronie **Ma** konta ujmuje się zaangażowanie tych wydatków w kwocie obciążającej plan finansowy, wynikającej z decyzji lub zawartych z beneficjentami umów o dofinansowanie projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków tych środków w roku bieżącym.

Konto na koniec roku nie wykazuje salda.

Konto 984 – „Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat”

Konto 984 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich przyszłych lat.

Na stronie **Wn** konta ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków środków europejskich w latach poprzednich, a obciążających plan wydatków roku bieżącego przeznaczonego do realizacji w roku bieżącym.

Na stronie **Ma** konta ujmuje się zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat.

Na koniec roku obrotowego saldo konta może wykazywać saldo **Ma**, które oznacza zaangażowanie wydatków środków europejskich na przyszłe lata.

Konto 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych danego roku budżetowego, czyli kwoty wynikające z podpisanych przez dysponenta budżetu umów angażujących środki przewidziane planem finansowym wydatków oraz niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.

Na stronie *Wn* konta 998 będą ewidencjonowane na koniec roku budżetowego:

- równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku,
- równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych, które będą obciążały wydatki roku następnego.

Po stronie *Wn* ujmowane będą w ciągu roku korekty powodujące zmniejszenie zaangażowania na skutek zmiany wartości podpisanych umów.

Na stronie *Ma* konta 998 ujmowane będzie zaangażowanie wydatków roku bieżącego, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie pociągnie za sobą konieczność dokonania wydatków budżetowych w danym roku.

Do konta 998 powinna być prowadzona ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Na koniec roku konto nie może wykazywać salda, natomiast w trakcie roku saldo *Ma* konta będzie wykazywać wartość zaangażowania, które zostanie wykazane w sprawozdaniu Rb 28 S.

Konto 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat.

Na początku kolejnego roku budżetowego po stronie *Wn* konta 999 zaksięgowana zostanie w korespondencji z kontem 998 równowartość wydatków zaangażowanych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy danego roku bieżącego jednostki.

Na stronie *Ma* konta 999 ujmowane będzie zaangażowanie lat przyszłych ustalone na początku roku oraz zaangażowanie lat przyszłych pojawiające się w trakcie roku budżetowego.

Po obu stronach konta należy ujmować korekty wartości zaangażowania.

Do konta 999 powinna być prowadzona szczegółowa ewidencja według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Saldo *Ma* konta 999 na koniec roku budżetowego odpowiada zaangażowaniu wydatków budżetowych lat następnych.